

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 873

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 9 decembrie 2003

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora
155. — Ordin al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare pentru aprobarea Normelor de radioprotecție operațională privind desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante.....	1–20	21–29
2.823/1.566. — Ordin al ministrului culturii și cultelor și al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Normelor metodologice privind perceperea, încasarea,		ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI
		Decizia nr. 447 din 22 octombrie 2003
		29–32

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU CONTROLUL ACTIVITĂȚILOR NUCLEARE

ORDIN

pentru aprobarea Normelor de radioprotecție operațională privind desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante

În conformitate cu prevederile:

- Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 18 februarie 1998, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2003 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea, reorganizarea sau funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice,

președintele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare emite următorul ordin:

Art. 1. — Începând cu data prezentului ordin se aprobă Normele de radioprotecție operațională privind desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante, prezentate în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. — Normele prevăzute la art. 1 intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2004.

Art. 4. — Direcția aplicații surse cu radiații ionizante și Direcția dezvoltare și resurse vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Președintele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare,

Lucian Biro

București, 2 octombrie 2003.

Nr. 155.

N O R M E**de radioprotecție operațională privind desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante****CAPITOLUL I****Dispoziții generale**

Art. 1. — Prezentele norme emise în temeiul art. 5 din Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, particularizează și completează cerințele referitoare la asigurarea securității radiologice pentru desfășurarea în siguranță a practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante.

Art. 2. — Practica de control nedistructiv cu radiații ionizante constă în folosirea instalațiilor radiologice pentru controlul materialelor sau produselor, prin conversia imaginii radiante în imagine vizibilă, și implică desfășurarea uneia sau mai multor activități din domeniul nuclear (utilizare, deținere, depozitare, transport, dezafectare), după caz.

Art. 3. — (1) Respectarea cerințelor prezentei norme reprezintă condiția minimă necesară pentru autorizarea desfășurării practicii și demonstrarea conformității la inspecție.

(2) Dacă solicitantul/titularul de autorizație folosește alte metode de analiză de securitate radiologică decât cele prevăzute de prezentele norme, acesta trebuie să demonstreze că este asigurat cel puțin nivelul de securitate radiologică prevăzut de prezentele norme.

Art. 4. — (1) Prezentele norme recomandă aplicarea în cadrul practicii a standardelor adoptate de organismul de standardizare CENELEC.

(2) Eliberarea autorizației de securitate radiologică pentru instalațiile radiologice care posedă marcajul CE se va face printr-o procedură simplificată.

CAPITOLUL II**Domeniul de aplicabilitate**

Art. 5. — Prezentele norme se aplică practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante, care implică riscul expunerii la radiații ionizante provenite de la:

- a) instalațiile cu surse închise de radiații;
- b) generatoarele de radiații X;
- c) acceleratoarele de electroni.

CAPITOLUL III**Organizarea și autorizarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante**

Art. 6. — Desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante necesită, potrivit dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, autorizarea prealabilă de către Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, denumită în continuare CNCAN.

Art. 7. — Autorizația pentru desfășurarea practicii se emite la cererea persoanei legal constituite și în autorizație se precizează activitățile autorizate incluse în practică.

Art. 8. — (1) Desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante se autorizează prin:

a) înregistrare, dacă instalația radiologică implicată este astfel clasificată în autorizația de securitate radiologică de produs emisă de CNCAN;

b) autorizare pe faze de realizare, dacă instalația radiologică nu se încadrează în cerința de la lit. a), după cum urmează:

- (i) amplasarea;
- (ii) construcția;
- (iii) utilizarea;
- (iv) transportul;
- (v) dezafectarea;

c) autorizare în faza unică, de exemplu în cazul laboratoarelor amenajate pe un mijloc de transport, al cabinelor de radioscopie/radiologie etc.

(2) În cazul în care amenajările se realizează în clădiri existente, faza de amplasare și faza de construcție pot fi comasate.

(3) Fazele de utilizare și transport pot fi comasate în cazul desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante, care implică utilizarea unor mijloace de transport special amenajate, autorizate, care transportă pe drumurile publice instalații radiologice cu surse închise de radiații.

(4) Laboratorul amenajat pe un mijloc de transport auto trebuie să obțină autorizația de securitate radiologică și să fie utilizat ca atare, exclusiv pentru realizarea practicii autorizate de control nedistructiv cu radiații ionizante.

(5) În cazul în care instalațiile radiologice utilizate pentru desfășurarea practicii control nedistructiv cu radiații ionizante sunt în proprietatea persoanei legal constituite care solicită autorizarea, activitatea de deținere se autorizează simultan cu cea de utilizare, în cadrul procesului de autorizare a desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante.

(6) Transferul proprietății asupra unei instalații radiologice sau a amenajărilor destinate desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante necesită obținerea prealabilă a unei autorizații eliberate de CNCAN;

(7) Închirierea instalațiilor radiologice necesită obținerea prealabilă a unei autorizații eliberate de CNCAN.

(8) Pe durata închirierii instalațiilor radiologice, proprietarul acestora trebuie să fie în posesia autorizațiilor de deținere și de închiriere valabile.

(9) Faza de dezafectare nu necesită autorizare în cazul desfășurării practicii cu instalații radiologice de control nedistructiv cu generatoare de radiații X, fiind inclusă în faza de utilizare.

(10) Lucrările de control nedistructiv cu instalații radiologice, în exteriorul incintei special amenajate, se pot executa numai de unitățile legal constituite, care sunt în posesia unei autorizații valabile de securitate radiologică pentru desfășurarea activității în interiorul și în exteriorul incintei special amenajate și care au notificat la CNCAN această intenție, conform prevederilor art. 117 și 118, și au obținut acordul CNCAN.

CAPITOLUL IV**Justificarea, optimizarea și limitarea dozelor pentru desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante****Justificarea practicii**

Art. 9. — (1) Conform cunoștințelor actuale se consideră că practica de control nedistructiv cu radiații ionizante este justificată.

(2) Reevaluarea unor forme particulare ale practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante face parte din acțiunea de optimizare, poate fi inițiată și este coordonată de CNCAN, care poate limita extinderea acestei practici sau decide chiar oprirea unor forme particulare nejustificate.

(3) Introducerea în practică a unor noi tehnici de control nedistructiv cu radiații ionizante trebuie justificată.

Optimizarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante

Art. 10. — (1) Solicitantul, respectiv titularul de autorizație, este obligat să demonstreze că sunt întreprinse toate acțiunile pentru a asigura optimizarea radioprotecției, în sensul de a asigura măsurile necesare ca toate expunerile, inclusiv cele potențiale, din cadrul practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante să fie menținute la cel mai scăzut nivel rezonabil posibil, luând în considerare factorii economici și sociali — principiul ALARA.

(2) Solicitantul autorizației trebuie să depună la CNCAN o documentație care să demonstreze că sunt îndeplinite cerințele privind radioprotecția și securitatea radiologică, cu referire la următoarele aspecte:

- a) proiectarea și construcția amenajărilor, alegerea instalațiilor radiologice și a surselor de radiații;
- b) sistemul de radioprotecție operațională;
- c) utilizarea în condiții de securitate a surselor și existența unui sistem de evidență;
- d) pregătirea și autorizarea personalului.

Limitarea dozelor

Art. 11. — (1) Limita maximă admisă a dozei efective pentru personalul expus profesional care desfășoară practica de control nedistructiv cu radiații ionizante este cea prevăzută la art. 22 din Normele fundamentale de securitate radiologică, aprobate prin Ordinul președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare nr. 14/2000, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 și 404 bis din 29 august 2000.

(2) Nivelul de acțiune pentru doza efectivă pentru personalul expus profesional este de 10 mSv pe an. Depășirea acestui nivel de acțiune impune verificarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru și a sistemului de radioprotecție operațională de către un expert acreditat în protecție radiologică și aplicarea măsurilor corective necesare;

(3) Limita maximă admisă a dozei efective pentru delimitarea zonei supravegheate este de 1 mSv pe an, exclusiv valorile fondului natural.

(4) Calculul limitelor derivate și calculul grosimii ecranelor de protecție, întocmit conform BS 4094 Part 2, sau, după caz, STAS 12897 ediția în vigoare, sunt acceptate pentru demonstrarea conformității cu cerințele prezentelor norme, în măsura în care se constată prin evaluare de către CNCAN corectitudinea acestora.

Expuneri autorizate special

Art. 12. — (1) În situații excepționale, în care neexecutarea controlului nedistructiv cu radiații ionizante ar duce la apariția unor evenimente care ar produce pierderi de vieți omenești sau mari pagube materiale, CNCAN poate să autorizeze expunerea profesională individuală a unor anumiți lucrători, care să depășească limita dozei efective prevăzute la art. 22 alin. (1) din Normele fundamentale de securitate radiologică, cu condiția ca aceste expuneri să fie limitate în timp, restricționate la anumite spații de lucru și să se încadreze sub valoarea maximă aprobată de CNCAN

pentru limitele de doză echivalentă, prevăzute la art. 22 alin. (2) din aceleași norme.

(2) În aceste situații titularul de autorizație trebuie să procedeze conform prevederilor art. 31 și 32 din Normele fundamentale de securitate radiologică.

CAPITOLUL V

Sistemul de protecție împotriva radiațiilor ionizante

Art. 13. — (1) Titularul de autorizație este obligat să instituie și să mențină un sistem de radioprotecție operațională.

(2) *Sistemul de radioprotecție operațională* reprezintă totalitatea acțiunilor, procedurilor necesare pentru a asigura desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante în condiții de securitate radiologică.

(3) Obiectivele sistemului de radioprotecție operațională sunt:

- a) definirea responsabilității titularului privind radioprotecția prin adoptarea structurilor organizatorice și a procedurilor necesare;
- b) reducerea la minimum a riscului de expunere la radiații a persoanelor expuse profesional și a celorlalte persoane;
- c) respectarea principiului ALARA;
- d) stabilirea cerințelor de asigurare a calității în operare, inclusiv verificarea instalațiilor radiologice și a aparaturii de control dozimetric;
- e) stabilirea măsurilor de protecție fizică și de securitate a instalațiilor radiologice;
- f) respectarea cerințelor de reglementare.

(4) Sistemul de radioprotecție operațională implică cel puțin următoarele măsuri:

- a) respectarea principiilor generale de radioprotecție prevăzute la art. 37 din Normele fundamentale de securitate radiologică;
- b) elaborarea și implementarea procedurilor care să reglementeze desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante potrivit cerințelor prezentelor norme;
- c) utilizarea în cadrul practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante, numai a persoanelor care dețin permis de exercitare valabil pentru activitatea respectivă;
- d) atribuirea scrisă a responsabilităților privind securitatea radiologică.

(5) Sistemul de radioprotecție operațională trebuie să conțină cel puțin procedurile din titlul IV al anexei nr. 1 la prezentele norme.

Responsabilități

Art. 14. — (1) Titularul de autorizație are următoarele obligații:

- a) să asigure spațiile și amenajările corespunzătoare pentru desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante;
- b) să asigure dotarea corespunzătoare cu instalații, aparatură de control dozimetric, accesorii și consumabile necesare desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante;
- c) să asigure condițiile necesare pentru ca toate echipamentele utilizate să fie în stare bună de funcționare și corect întreținute;
- d) să asigure persoanelor expuse profesional de categoria A mijloace de supraveghere dozimetrică autorizate și servicii de dozimetrie acreditate de CNCAN;
- e) să asigure mijloacele necesare monitorizării radiologice și a mediului de lucru și să mențină o evidență a rezultatelor;

f) să asigure condițiile necesare pentru ca aparatura de control dozimetric să fie în stare de funcționare și verificată metrologic;

g) să pregătească și să implementeze un sistem de radioprotecție operațională care să includă procedurile și standardele aplicabile pentru utilizarea în condiții de siguranță a instalațiilor radiologice de către operatori;

h) să desemneze cel puțin un responsabil cu securitatea radiologică pentru fiecare zonă controlată pentru a asigura implementarea sistemului de radioprotecție;

i) să elibereze permise de exercitare pentru personalul care nu posedă permis de exercitare eliberat de CNCAN;

j) să consulte și să angajeze experți acreditați în protecție radiologică ori de câte ori este necesar;

k) să efectueze evaluări de securitate radiologică pentru identificarea surselor de expunere normală și a celor de expunere potențială previzibilă, pentru estimarea probabilității și a mărimii dozelor rezultate în aceste cazuri și pentru evaluarea mijloacelor și metodelor necesare asigurării radioprotecției și securității radiologice;

l) să se asigure că personalul implicat în desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante posedă pregătirea necesară, conform prevederilor art. 21, și să asigure condițiile necesare pentru participarea acestuia la cursuri de perfecționare, conform prevederilor art. 23;

m) să asigure instruirea corespunzătoare a personalului implicat în desfășurarea practicii în ceea ce privește radioprotecția și securitatea radiologică, procedurile de lucru, reglementările în domeniu și planul de intervenție în caz de incident, conform prevederilor art. 24, și să mențină înregistrările prevăzute la art. 25;

n) să organizeze înregistrarea rezultatelor monitorizării individuale pentru fiecare persoană expusă profesional de categoria A, ca urmare a desfășurării practicii de control nedistructiv, precum și pentru toate persoanele supuse expunerii accidentale sau de urgență, conform prevederilor art. 64 din Normele fundamentale de securitate radiologică;

o) să pregătească planul de intervenție în caz de incident radiologic;

p) să asigure dotarea necesară pentru intervenție în cazul instalațiilor radiologice cu surse radioactive supuse autorizării;

q) să asigure condițiile pentru depunerea ca deșeuri radioactive sau returnarea la furnizor/producător a surselor radioactive scoase din uz;

r) să asigure, potrivit reglementărilor Ministerului Sănătății, supravegherea medicală a personalului expus profesional și o supraveghere medicală specială a persoanelor expuse profesional, care au fost expuse la doze superioare limitelor de doză prevăzute de art. 22 din Normele fundamentale de securitate radiologică;

s) să nu utilizeze lucrători ca persoane expuse profesional, dacă aceștia nu au avizul medical necesar pentru a ocupa postul respectiv;

t) să asigure informarea personalului expus profesional și a persoanelor în curs de pregătire, conform prevederilor art. 49 din Normele fundamentale de securitate radiologică;

u) să notifice CNCAN orice intenție de a aduce modificări practicii autorizate;

v) să permită reprezentanților CNCAN împuterniciți să își exercite mandatul de control conform prevederilor aplicabile din Legea nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și să asigure participarea la control a responsabilului cu securitatea radiologică sau, după caz, a expertului acreditat;

w) să îndeplinească orice alte obligații care sunt necesare pentru desfășurarea în condiții de siguranță a practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante.

(2) În situația nerespectării condițiilor de autorizare, titlul de autorizație trebuie:

a) să investigheze cauzele, împrejurările și consecințele evenimentului;

b) să întreprindă acțiunile necesare pentru eliminarea cauzelor și limitarea consecințelor, să notifice CNCAN și celorlalte organe cu responsabilități, când este cazul;

c) să decidă și să aplice măsurile preventive și corective necesare, care trebuie luate pentru a micșora probabilitatea de apariție a unor situații similare;

d) să aplice măsurile dispuse de CNCAN.

Art. 15. — (1) Reponsabilitățile privind radioprotecția și securitatea radiologică trebuie clar definite, în scris, iar calificarea fiecărei persoane investite cu responsabilități trebuie dovedită conform prevederilor alin. (2).

(2) Responsabilul cu securitatea radiologică trebuie:

a) să posede permis de exercitare nivel 1 sau 2, valabil pentru domeniul și specialitatea din cadrul practicii;

b) să fie investit cu suficientă autoritate pentru a putea impune respectarea condițiilor și să oprească lucrul dacă acesta nu se desfășoară în condiții de siguranță.

(3) Atribuțiile și reponsabilitățile responsabilului cu securitatea radiologică sunt:

a) să supravegheze ca practica să se desfășoare în condițiile respectării procedurilor și a condițiilor impuse prin autorizație și prin procesele-verbale de control;

b) să se asigure că numai lucrătorii bine instruiți efectuează lucrări și să aplice procedurile de urgență;

c) să țină evidența verificării metrologice a aparaturii de control dozimetric și să verifice modul de utilizare a acesteia de către operatori;

d) să organizeze examinarea operatorilor și a întregului personal expus profesional, care nu posedă permis de exercitare eliberat de CNCAN, în vederea eliberării de către titularul de autorizație a permisului de exercitare nivel 1;

e) să întocmească și să revizuiască periodic procedurile administrative pentru conformitatea cu cerințele de reglementare;

f) să pregătească și să revizuiască procedurile de lucru, astfel încât expunerea la radiații să fie menținută la un nivel cât mai scăzut (ALARA);

g) să se asigure că instrucțiunile de utilizare a instalațiilor sunt cunoscute de operatori;

h) să asigure întocmirea și aplicarea planurilor de intervenție în caz de urgență radiologică;

i) să se asigure că instalațiile sunt periodic verificate și că sunt autorizate conform reglementărilor în vigoare;

j) să identifice și să delimiteze zonele supravegheate și zonele controlate și să stabilească măsurile de securitate și de control al accesului;

k) să asigure supravegherea dozimetrică individuală și să mențină înregistrările;

l) să asigure monitorizarea radiologică a mediului de lucru și să mențină înregistrările;

m) să investigheze accidente, supraexpunerile și să propună măsuri de prevenire și măsuri corective;

n) să stabilească măsurile suplimentare de radioprotecție, necesare pentru femeile însărcinate;

o) să mențină la zi evidența surselor de radiații;

p) să efectueze audituri periodice asupra securității radiologice și să mențină înregistrările rezultatelor și/sau ale măsurilor corective ori preventive dispuse;

q) să identifice situațiile în care trebuie consultat un expert în radioprotecție;

r) să verifice modul de rezolvare a problemelor consemnate de expertul acreditat în radioprotecție, conform atribuțiilor acestuia precizate la art. 20;

s) să informeze periodic titularul de autorizație despre activitatea desfășurată și măsurile corective sau preventive necesare;

t) să informeze de îndată titularul de autorizație despre orice eveniment sau accident apărut în practica de control nedistructiv cu radiații ionizante.

(4) În cazul în care sunt desemnați mai mulți responsabili cu securitatea radiologică, atribuțiile fiecăruia trebuie să fie clar definite în scris și să nu se suprapună.

(5) Responsabilul cu securitatea radiologică răspunde de conținutul, gestionarea și arhivarea documentațiilor tehnice referitoare la zona controlată pentru care a fost desemnat.

Art. 16. — Responsabilitățile operatorului sunt:

a) să respecte procedurile și instrucțiunile de lucru;

b) să acorde asistență persoanelor în curs de pregătire;

c) să respecte regulile de radioprotecție;

d) să folosească corect mijloacele de supraveghere dozimetrică cu care este dotat;

e) să utilizeze corect mijloacele individuale și colective de radioprotecție;

f) să raporteze supraexpunerile conform prevederilor art. 83 din Normele fundamentale de securitate radiologică;

g) să informeze de îndată responsabilul cu securitatea radiologică despre defecțiunile constatate la instalații și să nu utilizeze instalațiile defecte sau incorect întreținute;

h) să participe, conform atribuțiilor sale, la acțiunile stabilite prin procedura de intervenție în situații de urgență.

Art. 17. — Persoanele în curs de pregătire trebuie să își desfășoare activitatea numai cu asistența acordată de un operator calificat și, după caz, sub supravegherea responsabilului cu securitatea radiologică sau a unui posesor al permisului de exercitare nivel 2.

Art. 18. — Atribuțiile și responsabilitățile persoanelor în curs de pregătire sunt:

a) să lucreze numai sub supravegherea unui operator calificat;

b) să respecte regulile de radioprotecție;

c) să folosească corect dozimetrul personal;

d) să nu utilizeze instalații defecte sau incorect întreținute;

e) să informeze imediat responsabilul cu securitatea radiologică ori operatorul calificat despre orice defecțiune sau orice neconformitate constatată.

Art. 19. — Atribuțiile și responsabilitățile conducătorului auto sunt:

a) respectarea prevederilor Normelor fundamentale pentru transportul în siguranță al materialelor radioactive, aprobate prin Ordinul președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare nr. 373/2001, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 și 137 bis din 21 februarie 2002;

b) verificarea existenței documentelor de transport (inclusiv copia autorizației CNCAN);

c) însușirea conținutului și aplicarea planului de intervenție în caz de accident rutier;

d) verificarea existenței placardelor pe mijlocul de transport și a dotărilor prevăzute la art. 122 lit. g).

Art. 20. — (1) Atribuțiile și responsabilitățile experților în protecție radiologică sunt:

a) să verifice aplicarea principiului ALARA în desfășurarea practicii;

b) să certifice zonarea propusă de titularul de autorizație, în vederea confirmării îndeplinirii cerințelor privind zonele controlate și supravegheate;

c) să justifice solicitarea autorizării expunerilor speciale și expunerea profesională individuală, anumitor lucrători, care depășesc limita dozei efective de 20 mSv/an, în situații excepționale, dar care exclud urgențele radiologice;

d) să confirme rezultatele evaluării dozelor rezultate în urma expunerilor accidentale sau de urgență.

(2) Expertul în radioprotecție trebuie să ofere consultanță pentru:

a) examinarea critică prealabilă a planurilor de amplasare și construcție a incintelor special amenajate pentru desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante, din punct de vedere al securității radiologice;

b) examinarea critică prealabilă a proiectelor de utilizare a instalațiilor radiologice, în special pentru cele utilizate în spații care nu sunt sub controlul administrativ al titularului de autorizație;

c) identificarea, în vederea utilizării, numai a instalațiilor și a surselor de radiații pentru care există autorizație de securitate radiologică;

d) acceptarea surselor de radiații noi sau modificate, care sunt autorizate și numai după verificarea acestora din punct de vedere al securității radiologice;

e) verificarea periodică a instalațiilor, a surselor de radiații și a eficacității echipamentelor, dispozitivelor și tehnicilor de protecție, etalonarea, verificarea periodică a instrumentelor de măsură, precum și evaluarea utilizării lor corespunzătoare;

f) stabilirea sistemului de radioprotecție în practica autorizată;

g) procesele de evaluare și investigare în cazul expunerilor anormale sau al supraexpunerilor, în vederea determinării împrejurărilor în care s-a produs supraexpunerea, a evaluării dozelor primite și a preîntâmpinării repetării unor astfel de supraexpuneri.

Instruirea personalului

Art. 21. — Personalul care desfășoară practică de control nedistructiv cu radiații ionizante trebuie să aibă:

a) pregătire generală suficientă (de regulă, cel puțin școală profesională);

b) pregătire în domeniu prin cursuri corespunzătoare de control nedistructiv cu radiații ionizante;

c) pregătire suficientă în domeniul radioprotecției;

d) cunoștințe suficiente privind sistemul de radioprotecție;

e) pregătire practică suficientă în desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante și a procedurilor de intervenție în caz de urgență radiologică;

f) permise de exercitare corespunzătoare pentru desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante.

Art. 22. — (1) Programele cursurilor de pregătire în domeniul radioprotecției, organizate de titularul de autorizație, trebuie să respecte tematica din Normele privind eliberarea permiselor de exercitare a activităților nucleare și desemnarea experților acreditați în protecție radiologică, aprobate prin Ordinul președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare nr. 202/2002, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936 și 936 bis din 20 decembrie 2002, și să fie aprobate de CNCAN.

(2) Durata minimă a unui program de pregătire nivel 2 în domeniul radioprotecției este de 30 de ore pentru absolvenții de învățământ superior de lungă durată și 60 de ore în celelalte cazuri.

(3) Durata minimă a unui program de pregătire nivel 1 în domeniul radioprotecției este de 30 de ore.

Art. 23. — (1) Titularul de autorizație este obligat să asigure pregătirea corespunzătoare în domeniul securității radiologice a personalului expus profesional și reciclarea acestuia cel puțin o dată la 5 ani, printr-un sistem de pregătire aprobat de CNCAN sau prin centre de pregătire recunoscute de CNCAN.

(2) Titularul de autorizație este obligat să instruiască persoanele aflate în curs de pregătire înaintea utilizării de către acestea a instalațiilor cu surse de radiații ionizate.

Art. 24. — Titularul de autorizație trebuie să se asigure că responsabilul cu securitatea radiologică și persoanele expuse profesional cunosc următoarele:

- a) condițiile și limitele autorizației;
- b) sistemul de radioprotecție elaborat la nivelul organizației;
- c) instrucțiunile de utilizare și întreținere a instalațiilor și echipamentelor utilizate;
- d) riscurile asociate desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante;
- e) procedurile de lucru;
- f) procedurile de intervenție în caz de urgență radiologică.

Art. 25. — (1) Titularul de autorizație trebuie să instituie și să mențină înregistrări privind instruirea personalului implicat în desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante. Aceste înregistrări trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

- a) numele și prenumele persoanei care participă la instruire;
- b) datele de identificare a instituției care a organizat cursul;
- c) durata cursului;
- d) tematica cursului;
- e) copia certificatului de absolvire a programului de instruire.

(2) Anual se va întocmi un plan de pregătire a personalului implicat în desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante.

(3) La sfârșitul fiecărui an se va analiza de către titularul de autorizație programul și planul de pregătire continuă a personalului implicat în desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante.

Monitorizarea individuală a expunerii la radiații a persoanelor expuse profesional

Art. 26. — (1) Titularul de autorizație trebuie să asigure monitorizarea individuală sistematică a tuturor persoanelor expuse profesional de categoria A.

(2) Monitorizarea trebuie efectuată prin intermediul unui organism de dozimetrie individuală acreditat.

Art. 27. — (1) Titularul de autorizație trebuie să instituie și să mențină o procedură privind desfășurarea activității de monitorizare dozimetrică a personalului expus profesional și de atribuire a dozei. Această procedură trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

- a) descrierea sistemului dozimetric adoptat;
- b) persoana responsabilă cu primirea-predarea dozimetrelor între unitate și organismul de dozimetrie individuală acreditat;
- c) persoana responsabilă cu predarea-primirea dozimetrelor între unitate și persoanele expuse profesional;
- d) persoana responsabilă cu menținerea înregistrărilor dozelor și modalitățile de înregistrare;
- e) locul de depozitare a dozimetrelor care nu sunt utilizate, ferite de posibilitatea expunerii accidentale la radiații;

f) instrucțiuni de purtare;

g) instrucțiuni pentru cazuri de furt, expuneri incorecte, pierdere sau alte evenimente care ar conduce la erori în înregistrarea dozei;

h) dozimetria pentru cazuri de expunere accidentală sau la intervenție;

i) modalități de atribuire a dozei pentru cazurile enumerate la lit. g);

j) modalități de înregistrare;

k) sancțiuni.

(2) Anual se vor analiza de către titularul de autorizație dozele încasate de personalul expus profesional și măsurile de aplicare a programului de radioprotecție.

Art. 28. — Persoanele expuse profesional trebuie să respecte regulile de purtare a dozimetrelor și să le protejeze împotriva furtului, pierderii sau deteriorării.

Art. 29. — Persoanele expuse profesional trebuie să înapoieze dozimetrele la sfârșitul perioadei de monitorizare și să informeze responsabilul cu securitatea radiologică despre orice situație privind pierderea, furtul, deteriorarea sau expunerea incorectă la radiații a dozimetrelor (de exemplu, ca urmare a lăsării lor în incinta de expunere).

Art. 30. — (1) Titularul de autorizație trebuie să asigure dotarea persoanelor expuse profesional cu dozimetre digitale, ori de câte ori este important să fie obținută o informație suplimentară, în timp real, despre expunere.

(2) Titularul de autorizație trebuie să asigure dotarea cu dozimetre cu citire directă a persoanelor expuse profesional în cazul desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante în exteriorul incintei special amenajate sau în intervenție. Acestea vor fi utilizate complementar dozimetrului individual cu film sau cu termoluminescență.

Art. 31. — Toate persoanele expuse profesional de categoria A trebuie să fie avertizate atunci când debitul dozei depășește o valoare prestabilită de $20 \pm 5 \mu\text{Sv/h}$, prin utilizarea unui sistem de monitorizare cu alarmare sonoră sau luminoasă.

Art. 32. — În cazul expunerilor accidentale, titularul de autorizație trebuie să asigure pentru toate persoanele implicate evaluarea neîntârziată a dozelor individuale rezultate în urma expunerii externe.

Art. 33. — În cazul expunerii de urgență, titularul de autorizație trebuie să asigure monitorizarea dozimetrică individuală și/sau evaluarea dozelor primite, după caz.

Art. 34. — Pentru confirmarea rezultatelor evaluării dozelor rezultate în urma expunerilor accidentale sau de urgență, titularul de autorizație trebuie să consulte un expert acreditat.

Art. 35. — În cazul în care titularul de autorizație utilizează lucrători externi, sarcina înregistrării rezultatelor monitorizării individuale revine atât titularului de autorizație care îi folosește, cât și persoanei legal constituite la care aceștia sunt angajați.

Art. 36. — (1) Titularul de autorizație va solicita la angajarea unei persoane expuse profesional o declarație a acesteia privind dozele primite anterior ca persoană expusă profesional.

(2) Titularul de autorizație va solicita de la ultimul angajator la care persoana respectivă a fost angajată ca expusă profesional transmiterea oficială a extrasului din evidența dozei primite de acea persoană.

Art. 37. — Titularul de autorizație are obligația să aducă la cunoștință persoanei implicate rezultatele monitorizării sale individuale și să asigure accesul acesteia la rezultatele măsurilor care au fost utilizate pentru estimările de doză și la rezultatele monitorizării radiologice a mediului de

lucru utilizate la evaluarea dozelor primite de persoana în cauză.

Art. 38. — Titularul de autorizație are obligația să pună la dispoziție medicului competent rezultatele monitorizărilor dozimetrice individuale în vederea interpretării implicațiilor expunerii la radiații asupra stării de sănătate a persoanelor expuse.

Art. 39. — Titularul de autorizație care a asigurat monitorizarea individuală a unei persoane expuse profesional de categoria A, implicată în desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante are obligația de a asigura, la cerere, transmiterea rezultatelor monitorizării individuale respective către titularul de autorizație sau către organisme din străinătate care angajează respectiva persoană ca expusă profesional.

Investigarea și raportarea supraexpunerilor și a expunerilor anormale

Art. 40. — (1) Titularul de autorizație trebuie să instituie și să mențină o procedură privind investigarea și raportarea supraexpunerilor și a expunerilor anormale. Procedura trebuie să prevadă:

- notificarea neîntârziată a persoanei afectate;
- anunțarea imediată a CNCAN, a medicului competent și a angajatorului lucrătorului extern (dacă persoana implicată este un lucrător extern) asupra supraexpunerii bănuite și a dozelor evaluate preliminar;
- întocmirea, în termen de 10 zile de la demararea investigației, a unui raport asupra evenimentului;
- modalitatea de contactare a unui expert acreditat în protecție radiologică pentru consultanță.

(2) Raportul trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

- rezultatele investigației pe baza căreia s-a stabilit valoarea preliminară a dozelor primite;
- împrejurările în care s-a produs supraexpunerea;
- evaluarea dozei primite pe baza tuturor datelor disponibile, inclusiv pe baza rezultatelor măsurărilor dozimetrice individuale;
- măsurile dispuse pentru a preîntâmpina repetarea unor astfel de supraexpuneri.

Art. 41. — Persoanele expuse profesional care au suferit o supraexpunere pot continua să lucreze în zone controlate, dacă nu există contraindicații medicale.

Monitorizarea radiologică a mediului de lucru și de arie

Art. 42. — (1) Monitorizarea radiologică a mediului de lucru trebuie să cuprindă măsurarea debitelor de doză datorate expunerii externe, cu indicarea naturii și calității radiațiilor respective.

(2) Monitorizarea radiologică a mediului de lucru este obligatorie în următoarele situații:

- când se pune în funcțiune o nouă instalație radiologică;
- când se înființează un nou depozit de surse;
- când se verifică debitul dozei la suprafața containerului care urmează a fi transportat. În această situație indicele de transport se notează în documentul de transport;
- pentru efectuarea măsurărilor periodice în zonele controlate și supravegheate (cel puțin o dată la 3 luni);
- în cazul desfășurării practicii în exteriorul incintei special amenajate, în vederea confirmării corectitudinii delimitării zonei în care persoane din rândul populației nu au acces;
- în timpul intervențiilor.

(3) Rezultatele măsurărilor vor fi înregistrate pe durata desfășurării practicii și vor fi utilizate, dacă este necesar,

pentru estimarea dozelor individuale. Durata minimă de păstrare a înregistrărilor prevăzute la alin. (1) este de 10 ani.

Art. 43. — Înregistrările trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

- locul unde s-au efectuat măsurătorile;
- data la care au fost efectuate măsurătorile;
- numele persoanei care a efectuat măsurătorile;
- tipul aparatului de control dozimetric utilizat și datele de identificare a acestuia (seria, data ultimei verificări metrologice);
- date despre instalația radiologică și sursa de radiații (tipul, activitatea/data măsurării sau tensiunea și intensitatea curentului), orientarea fasciculului;
- șchița cu localizarea punctelor de măsurare;
- valorile obținute pentru debitul dozei.

Art. 44. — Titularul de autorizație trebuie să instituie și să mențină o procedură pentru monitorizarea radiologică a mediului de lucru. Procedura trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

- aparatura și metodele de măsurare;
- frecvența măsurărilor și punctele de măsurare;
- responsabilitățile;
- înregistrarea și interpretarea rezultatelor;
- măsurile corective care trebuie luate.

Art. 45. — Titularul de autorizație trebuie să asigure dotarea cu un număr suficient de aparate de control dozimetric, și anume cel puțin un aparat pentru fiecare instalație cu sursă radioactivă și cel puțin un aparat pentru fiecare instalație utilizată în exteriorul incintelor special amenajate.

Art. 46. — Este obligatorie utilizarea unui aparat de control dozimetric pentru a se verifica dacă sursa radioactivă este în poziția ecranată înainte și după fiecare expunere.

Art. 47. — Aparatura de control dozimetric utilizată trebuie să posede autorizație de securitate radiologică, să fie potrivită tipului de radiații emise de sursa utilizată în desfășurarea practicii, să aibă scala etalonată în unități de debit al dozei și să poată indica cel puțin valori cuprinse între 1 μ Sv/h și 10 mSv/h, cu o precizie de minimum +/- 30%.

Art. 48. — (1) Aparatura de control dozimetric trebuie să fie verificată la începutul fiecărui schimb de lucru. Această verificare trebuie să includă:

- verificarea stării bateriilor de alimentare;
- măsurarea fondului natural de radiații;
- răspunsul în cazul apropierii de un container de expunere sau în cazul utilizării unei surse-test.

(2) Efectuarea verificării prevăzute la alin. (1) intră în obligația responsabilului cu securitatea radiologică sau a altei persoane desemnate în scris de acesta.

Art. 49. — Aparatura de control dozimetric trebuie verificată metrologic cu periodicitatea recomandată de producător, prin unități desemnate de CNCAN ca laboratoare de verificare metrologică.

Art. 50. — Aparatura de control dozimetric trebuie utilizată ori de câte ori:

- este recepționată o sursă radioactivă;
- este scoasă o sursă radioactivă din depozitul de surse (se verifică dacă sursa radioactivă este complet ecranată);
- este depozitată în depozitul de surse o sursă radioactivă;
- este încărcată/descărcată o instalație radiologică cu sursă radioactivă în mijlocul de transport;

e) se verifică întoarcerea sursei în poziția de stocare, după fiecare expunere;

f) se execută radiografiile în exteriorul incintei special amenajate;

g) sunt transferate surse între containere;

h) este necesară verificarea contaminării componentelor instalației radiologice;

i) există avertizări, în manualul de utilizare furnizat de producătorul unei instalații generatoare de radiații X, conform cărora anumite condiții de funcționare defectuoasă pot conduce la emiterea de radiații X chiar și după terminarea timpului de expunere setat la pupitrul de comandă (cel puțin o dată pe zi se verifică prin măsurători dozimetrice funcționarea corectă);

j) sunt situații de urgență radiologică.

Securitatea instalațiilor radiologice

Art. 51. — Titularul de autorizație trebuie să asigure securitatea instalațiilor radiologice și a surselor de radiații prin respectarea următoarelor cerințe:

a) instalațiile radiologice trebuie să fie tot timpul păstrate în condiții de protecție fizică sau sub supravegherea unei persoane calificate;

b) instalațiile radiologice pot fi transferate sau închiriate numai după obținerea autorizațiilor prevăzute la art. 2 și 8 din Legea nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) păstrarea instalațiilor radiologice se face numai în locuri corespunzător amenajate;

d) identificarea modurilor potențiale de apariție a riscului ca instalațiile radiologice să fie pierdute sau furate și asigurarea măsurilor de prevenire a pierderii ori furtului.

Art. 52. — Titularul de autorizație trebuie să instituie și să mențină o procedură privind evidența, mișcarea și depozitarea instalațiilor radiologice și a surselor radioactive. Procedura trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

a) sistemul de evidență general și operativ;

b) modalitatea și regulile de scoatere din depozit, introducerea în depozit, depozitare temporară, urmărirea locului de utilizare;

c) înregistrările mișcării sursei și/sau instalației și raportările necesare;

d) responsabilități;

e) sancțiuni.

Depozitare

Art. 53. — (1) Depozitarea instalațiilor radiologice cu surse închise de radiații se face numai în spații special amenajate, ferite de riscul inundării și care pot asigura instalațiile radiologice împotriva degradării mecanice și acțiunii vătămătoare a factorilor de mediu, fiind prevăzute cu:

a) sistem corespunzător de asigurare împotriva sustragerii și de alarmare. Păstrarea cheilor depozitului trebuie asigurată de responsabilul cu securitatea radiologică;

b) ecrane corespunzătoare împotriva radiației gamma astfel încât debitul dozei în zone accesibile temporar pentru alte persoane decât personalul expus profesional (singurul care are acces în depozit) să nu depășească valoarea de $7,5 \mu\text{Sv/h}$;

c) sisteme corespunzătoare de avertizare și protecție împotriva incendiului. Instalațiile radiologice nu trebuie depozitate în spații în care sunt depozitate substanțe inflamabile, corosive, explozive sau oxidante.

(2) Ușa de acces în depozitul de surse și pereții exteriori liberi trebuie să fie marcați clar cu simbolul „Pericol de radiații” și cu avertismentul „Pericol — materiale radioactive”.

(3) Depozitarea temporară pe interval limitat în cazul unor lucrări cu instalații radiologice în afara incintelor special amenajate este permisă în spații care:

a) asigură instalațiile radiologice împotriva degradării mecanice, incendiului, inundațiilor și acțiunii vătămătoare a factorilor de mediu;

b) sunt păzite sau se află în incinte păzite, iar personalul de pază este instruit cu privire la sarcinile care îi revin;

c) sunt încuiate, iar controlul accesului îl deține operatorul însărcinat cu executarea lucrării;

d) accesul este marcat cu simbolul „Pericol de radiații” pe durata depozitării.

(4) Laboratorul amenajat pe un mijloc de transport auto se constituie în depozit temporar pe timpul executării lucrărilor, dacă este păzit sau este parcat în incintă păzită și dacă personalul de pază este instruit.

Instalații radiologice cu generatoare de radiație X

Art. 54. — Depozitarea instalațiilor radiologice cu generatoare de radiație X se va face numai în spații în care se pot asigura condiții împotriva degradării mecanice, incendiului, inundațiilor, acțiunii vătămătoare a factorilor de mediu, furtului și utilizării neautorizate, fiind aplicabile prevederile art. 53.

Evidența instalațiilor radiologice și a surselor radioactive

Art. 55. — Titularul de autorizație trebuie să instituie și să mențină o evidență primară a tuturor instalațiilor radiologice și a surselor de radiații pe care le are în dotare, după cum urmează:

1. Pentru fiecare instalație radiologică:

a) denumirea comercială, modelul, tipul;

b) producătorul și furnizorul;

c) componenta;

d) seria și anul de fabricație;

e) data intrării în evidență;

f) data ieșirii din evidență.

2. Pentru fiecare sursă radioactivă:

a) producătorul și furnizorul sursei;

b) data intrării în evidență;

c) seria de fabricație;

d) radionuclidul și activitatea la data producerii;

e) locul de depozitare;

f) tipul și seria țigii portsursă;

g) tipul și seria containerului;

h) buletinul de verificare din care să rezulte absența contaminării nefixate de suprafață a țigii portsursă și a containerului, emis de producător;

i) buletine de verificare periodică din care să rezulte absența contaminării nefixate de suprafață a sursei radioactive, emise de o unitate autorizată de CNCAN;

j) certificatul de material radioactiv sub formă specială, dacă este cazul;

k) data închirierii sau transferului către alt utilizator autorizat de CNCAN sau dispunerii în vederea tratării la Stația de tratare a deșeurilor radioactive.

3. Pentru fiecare container:

a) detalii despre furnizor;

b) data intrării în evidență;

c) seria și anul de fabricație;

d) tipul containerului sau modelul;

e) tipul de colet (dacă este cazul, de exemplu: tip A, tip B etc.), conform prevederilor Normelor fundamentale pentru transportul în siguranță al materialelor radioactive;

f) tipul și activitatea maximă ale sursei radioactive cu care poate fi încărcat;

g) cantitatea de uraniu sărăcit, dacă este cazul, conținut de elementele de radioprotecție ale instalației (inclusiv cel din capetele de iradiere);

h) data închirierii sau transferului către alt utilizator autorizat de CNCAN sau dispunerii în vederea tratării la stația de tratare a deșeurilor radioactive.

Art. 56. — (1) Titularul de autorizație trebuie să instituie și să mențină o evidență operativă a mișcării și utilizării pentru fiecare instalație mobilă sau portabilă, după cum urmează:

a) denumirea, codul de identificare, seria;

b) radionuclidul (de exemplu, cobalt-60, iridium-192) sau parametrii maximi pentru generatoarele de radiație;

c) data și ora scoaterii din depozit;

d) numele și semnătura operatorului care a preluat și a folosit instalația;

e) locul de utilizare;

f) data și ora când instalația s-a întors în depozit;

g) numele și semnătura operatorului care a depozitat instalația sau ale responsabilului cu securitatea radiologică.

(2) Predarea-primirea instalațiilor cu surse radioactive se face verificând, prin măsurare, existența sursei.

Art. 57. — Înregistrările privind mișcarea surselor se vor păstra timp de cel puțin 10 ani.

Cerințe referitoare la instalațiile radiologice

Instalațiile radiologice cu surse închise de radiații

Art. 58. — Sursele închise de radiații folosite pentru controlul nedistructiv trebuie:

a) să fie proiectate, realizate și testate în conformitate cu cerințele Standardului SR ISO 2919, ediția în vigoare, și în conformitate cu prevederile Normelor fundamentale pentru transportul în siguranță al materialelor radioactive;

b) să fie clasificate conform Standardului SR ISO 2919, cel puțin C43313 în cazul celor utilizate în instalațiile de tipul celor prevăzute la art. 60 lit. a) și cel puțin C43515 în cazul celor utilizate în instalațiile de tipul celor prevăzute la art. 60 lit. b).

Art. 59. — Înainte de prima utilizare fiecare sursă trebuie să îndeplinească cerințele de conformitate ISO 9978, ediția în vigoare.

Art. 60. — Instalațiile de gamagrafie industrială se împart în două categorii:

a) *categoria I*, cunoscute ca tip obturator, sunt instalațiile în care sursa radioactivă rămâne în timpul expunerii în interiorul containerului. Expunerea se face prin deschiderea obturatorului sau prin aducerea sursei radioactive în fața unei fante din container. Unghiul solid al fasciculului util nu este mai mare de 60° și se pot folosi colimatori pentru a limita fasciculul de radiații;

b) *categoria II*, cunoscute ca tip proiector, sunt instalațiile în care sursa radioactivă este proiectată (transferată) între container și capul de iradiere printr-un tub de ghidaj (de transfer), de către un operator plasat la distanță de container și de capul de iradiere.

Art. 61. — (1) Containerele care conțin uraniu sărăcit sunt tratate ca materiale nucleare chiar dacă nu conțin sursa radioactivă.

(2) Transferul între zonele de bilanț material al containerelor care conțin uraniu sărăcit se face conform prevederilor Normelor de control de garanții în domeniul nuclear, aprobate prin Ordinul președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare nr. 363/2001, publicat în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 și 766 bis din 30 noiembrie 2001.

Art. 62. — Orice tip de instalație de gamagrafie trebuie să îndeplinească cerințele Standardului ISO 3999, sau ale STAS 12290, ediția în vigoare.

Art. 63. — Orice container al unei instalații de gamagrafie trebuie să fie etichetat cu o etichetă suplimentară, care să conțină următoarele:

a) simbolul „Pericol de radiații”;

b) identificarea radionuclidului conținut (de exemplu, cobalt-60, iridium-192);

c) activitatea maximă permisă pentru încărcarea containerului;

d) modelul și seria;

e) denumirea și adresa titularului de autorizație.

Art. 64. — Instalațiile de gamagrafie trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) cuplajul dintre tija portsursă și cablul de telecomandă (cablul Bowden) trebuie să fie astfel proiectat încât să nu permită decuplarea atunci când acesta ajunge accidental prin telecomandă în exteriorul tubului de ghidaj (de transfer);

b) containerul trebuie să fie dotat cu un dispozitiv de asigurare a blocării sursei radioactive, după ce aceasta a fost retrasă în container, în poziția de ecranare completă. Acest dispozitiv de asigurare trebuie să funcționeze astfel încât să nu permită din nou eliberarea sursei fără a se efectua în mod deliberat o manevră asupra unui mecanism de eliberare;

c) toate dispozitivele de conexiune (fitingurile) trebuie să fie dotate cu capace sau dopuri de protecție, care să fie instalate pe durata depozitării sau a transportării pentru a împiedica pătrunderea murdăriei și a altor materiale nedorite;

d) trebuie să fie utilizate tuburile de ghidaj (de transfer) de fiecare dată când se efectuează transferul sursei din containerul de categoria a II-a în capul de iradiere. De asemenea, capul de iradiere trebuie să fie cuplat la tubul de transfer adiacent lui, iar cablul de telecomandă (cablul Bowden) trebuie să aibă lungimea suficientă pentru a permite transferul sursei în poziția corectă din capul de iradiere;

e) debitul dozei la suprafața exterioară a unui container de expunere nu trebuie să depășească 2 mSv/h, iar la 1 m distanță de această suprafață nu trebuie să depășească 0,02 mSv/h pentru instalațiile portabile, 0,05 mSv/h pentru instalațiile mobile și, respectiv, 0,1 mSv/h pentru instalațiile fixe;

f) trebuie testată, înainte de utilizarea instalației, compatibilitatea cu containerul de expunere a tuturor componentelor auxiliare ale acesteia.

Art. 65. — În timpul utilizării instalațiilor radiologice se vor lua, după caz, următoarele măsuri:

a) să fie utilizați colimatori, măști sau ecrane suplimentare, ca de exemplu bucăți de plumb, atunci când tehnica de radiografiere o permite. În felul acesta se va reduce nivelul dozei de radiații în timpul expunerii, se vor obține beneficii constând în reducerea dozei pentru persoanele expuse profesional, micșorarea dimensiunilor ariei controlate și îmbunătățirea controlului accesului în zona controlată, încasarea unei doze mai mici de către o persoană neautorizată care ar pătrunde accidental în zona controlată și o calitate superioară a imaginii radiografice;

b) cablurile și tuburile de ghidaj să fie protejate prin mijloace adecvate împotriva deformării sau strivirii lor accidentale și să fie poziționate pe trasee cu raza de curbură cât mai mare.

Art. 66. — Echipamentele auxiliare trebuie să fie conforme cerințelor ISO 3999 sau STAS 12290, ediția în vigoare.

Art. 67. — (1) Orice sursă nouă va fi însoțită de certificat de verificare a contaminării nefixate de suprafață.

(2) Verificarea contaminării nefixate de suprafață se va face la un interval de 6 luni.

Instalații radiologice cu generatoare de radiații X

Art. 68. — Instalațiile radiologice cu generatoare de radiații X trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) generatoarele direcționale sau panoramice vor fi prevăzute cu colimatori adecvați geometriei de expunere;

b) echipamentele generatoare de radiații X vor fi în conformitate cu IEC 204.

Art. 69. — Pupitrul de comandă al generatoarelor de radiații X trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) să fie dotat cu cheie de siguranță împotriva utilizării neautorizate. Cheia trebuie să poată fi scoasă numai din poziția închis sau „stand by”. Pozițiile cheii trebuie să fie clar marcate;

b) să posede sistem de avertizare luminoasă (de preferință și cu rol de siguranță electrică) cu etichetare corespunzătoare, care arată că instalația emite/nu emite radiații X;

c) să fie prevăzut cu un dispozitiv cu care se stabilește și se controlează timpul de expunere;

d) să fie prevăzut cu afișaje valorice pentru înaltă tensiune radiogenă și pentru intensitatea curentului prin tubul radiogen.

Art. 70. — Ori de câte ori se poate realiza practic, ansamblul tub radiogen trebuie fixat într-un dispozitiv astfel conceput încât să fie evitate mișcărilor ansamblului tub radiogen în timpul expunerii.

Art. 71. — Debitul radiației de fugă la 1 m de anodul tubului radiogen trebuie să fie limitat la valoarea maximă de:

a) 1 mSv/h, pentru tensiuni de accelerare de până la 150 kV;

b) 2,5 mSv/h, pentru tensiuni de accelerare maxime de la 150 kV la 200 kV;

c) 5 mSv/h, pentru tensiuni de accelerare maxime de peste 200 kV.

Instalații radiologice de control nedistructiv pentru aplicații speciale

Art. 72. — Instalațiile radiologice de control nedistructiv pentru aplicații subacvatice trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) suplimentar față de standardele specifice ce trebuie îndeplinite de instalațiile radiologice convenționale, echipamentele de radiografii subacvatice trebuie să fie proiectate, fabricate și testate pentru a rezista presiunilor și condițiilor întâlnite în mediile subacvatice, fiind prevăzute suplimentar cu următoarele:

(i) etanșări impermeabile corespunzătoare;

(ii) echipamente auxiliare impermeabile;

(iii) aparate de semnalizare a radiațiilor sau alte detectoare de radiații;

b) instalațiile radiologice pentru aplicații subacvatice trebuie să fie marcate cu valoarea adâncimii maxime la care pot fi utilizate în siguranță. Alte restricții suplimentare trebuie precizate în manualul de utilizare și întreținere.

Art. 73. — Instalațiile radiologice de control nedistructiv telegidate, pentru controlul conductelor, trebuie să respecte cel puțin următoarele cerințe:

a) să îndeplinească standardele minime aplicabile pentru sursele radioactive sau generatoarele de radiații X, specificate în prezentul document;

b) suplimentar față de instalațiile convenționale, echipamentele telegidate pentru controlul conductelor trebuie echipate cu o sursă radioactivă de activitate redusă, care trebuie montată într-un dispozitiv de poziționare. Acest dispozitiv de poziționare nu este necesar să respecte standardele pentru echipamentele industriale de radiografii convenționale, dar este necesar să se demonstreze că este corespunzător pentru scopul avut și că asigură securitatea sursei.

Cabinetele de radioscopie/radiografie

Art. 74. — Cabinetul de radioscopie/radiografie trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) utilizarea instalației radiologice la valoarea maximă a parametrilor de lucru nu trebuie să producă un debit al echivalentului de doză mai mare de 5 μ Sv/h în orice punct situat pe suprafața accesibilă a instalației sau în locurile accesibile în timpul funcționării. În cazul generatoarelor de radiații X cu funcționare în regim de pulsuri, debitul echivalentului de doză trebuie definit ca doză echivalentă măsurată într-o oră, în condițiile valorii maxime a ratei pulsurilor;

b) să fie proiectat și realizat astfel încât prin construcția sa expunerea vreunei părți a corpului la un debit al echivalentului de doză mai mare de 2 mSv/h să fie imposibilă;

c) să nu permită operatorului introducerea vreunei părți a corpului în fasciculul util de radiații;

d) să fie prevăzut cu două mijloace independente de avertizare a producerii radiațiilor X;

e) să fie prevăzut cu două sisteme de interblocare care să permită decuplarea generatorului de la alimentare cu energie electrică atunci când accidental, în timpul funcționării instalației, o trapă de acces este deschisă;

f) să fie etichetat cu cel puțin următoarele informații:

(i) tensiunea maximă și filtrarea;

(ii) orientarea fasciculului de radiații;

(iii) avertizare specială dacă tubul radiogen este prevăzut cu fereastră de beriliu;

g) să fie însoțit de instrucțiuni de utilizare, în condiții de securitate radiologică, redactate în limba română.

Verificări

Art. 75. — (1) Titularul de autorizație trebuie să instituie și să mențină un program de verificări și lucrări de întreținere care trebuie să țină cont de recomandările producătorului și ale furnizorului.

(2) Programul de verificări și lucrări de întreținere instituit trebuie să conțină:

a) verificările de rutină care se execută la începutul programului de lucru. Aceste verificări sunt executate de operatori. Orice defecțiune depistată în funcționarea instalației va fi anunțată responsabilului cu securitatea radiologică;

b) verificările periodice executate prin unități autorizate de CNCAN.

(3) Verificările periodice se execută anual pentru instalațiile radiologice cu vechime mai mică de 10 ani și semestrial în celelalte cazuri.

Art. 76. — (1) Orice echipament necorespunzător trebuie scos din funcțiune, etichetat ca neconform și nu va fi utilizat decât după reparare prin unități autorizate conform prevederilor Legii nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Verificarea este obligatorie după orice reparație sau intervenție la instalație, înainte de utilizare.

(3) Se va ține evidența tuturor verificărilor efectuate conform prevederilor art. 75—83.

Art. 77. — Verificările zilnice ale instalațiilor radiologice cu surse închise de radiații, care trebuie executate de operator sau de responsabilul cu securitatea radiologică, vor cuprinde:

- a) verificarea stării de funcționare a sistemului de închidere și de obturare a fasciculului de radiații;
- b) verificarea vizuală a stării șuruburilor și piulițelor accesibile;
- c) verificarea stării sistemului de cuplare dintre portsursă și cablul de telecomandă (cablul Bowden);
- d) verificarea conexiunilor dintre tuburile de ghidaj și, respectiv, dintre container și pupitrul de comandă;
- e) măsurarea debitului dozei la peretele containerului;
- f) alte verificări recomandate de producător în instrucțiunile de întreținere ale instalației.

Art. 78. — Verificările periodice ale instalațiilor radiologice cu surse închise de radiații, care trebuie executate de unități autorizate conform prevederilor Legii nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vor cuprinde cel puțin:

- a) verificarea integrității echipamentului (să nu prezinte fisuri, părți lipsă, deteriorări);
- b) verificarea siguranței conexiunilor ansamblului portsursă;
- c) verificarea stării tije portsursă;
- d) verificarea mișcării libere a portsursei pe canalul de ieșire/intrare al containerului;
- e) verificarea mecanismelor de închidere (zăvorâre);
- f) ungerea mecanismelor așa cum este recomandată de producător;
- g) verificarea după reasamblare;
- h) efectuarea de măsurători ale debitului de doză la peretele containerului;
- i) verificarea stării etichetelor și a existenței simbolului „Pericol de radiații”;
- j) verificarea stării tuturor dispozitivelor de fixare (coliere de strângere) și a valorilor adecvate pentru cuplurile de strângere;
- k) alte verificări recomandate de producător în instrucțiunile de întreținere ale instalației.

Art. 79. — Verificările zilnice executate de operator sau de responsabilul cu securitatea radiologică ale echipamentelor auxiliare instalațiilor radiologice cu surse radioactive sunt:

- a) verificarea cablului de telecomandă și a mișcării sale nestânjenite;
- b) verificarea existenței unor îndoiri excesive sau deteriorări ale tuburilor de ghidaj (de transfer), care nu trebuie să prezinte obturări, precum și a siguranței cuplajelor acestora;
- c) verificarea colimatorilor.

Art. 80. — Verificările periodice ale echipamentelor auxiliare executate de unități autorizate conform prevederilor Legii nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vor cuprinde cel puțin:

- a) demontarea și curățarea cablului de telecomandă, inspecții privind gradul de coroziune, de uzură sau distrămare, îndoituri sau lovituri;
- b) ungerea cablului de telecomandă conform recomandărilor producătorului;
- c) verificarea tuturor dispozitivelor de cuplare, de strângere sau de oprire a sursei radioactive. Acestea trebuie să poată fi sigur fixate, să nu prezinte deteriorări vizibile, fisurări sau uzură excesivă;
- d) verificarea tuturor dispozitivelor de cuplare filetate, care nu trebuie să prezinte deteriorări; dacă este necesar se înlocuiesc;
- e) alte verificări recomandate de producător.

Art. 81. — Operatorul sau responsabilul cu securitatea radiologică trebuie să verifice zilnic:

- a) funcționarea sistemelor de închidere (zăvorâre);
- b) siguranța cuplajelor tuburilor de ghidaj (de transfer);
- c) starea tuburilor de ghidaj (de transfer).

Acestea nu trebuie să prezinte obturări.

Art. 82. — Operatorul sau responsabilul cu securitatea radiologică trebuie să verifice zilnic instalațiile radiologice cu generatoare de radiații X, pentru a se asigura că:

- a) nu există deteriorări ale echipamentului;
- b) cablurile nu sunt secționare, răsucite, iar cuplajele nu sunt crăpate;
- c) sistemul de răcire este în stare de funcționare;
- d) toate intercondiționările sunt funcționale;
- e) semnele de avertizare sunt lizibile;
- f) toate sistemele de avertizare funcționează;
- g) dispozitivele de fixare sunt sigure, iar cuplajele prin înfiletare sunt fără deteriorări;

h) au fost efectuate toate celelalte verificări recomandate de producător în instrucțiunile de întreținere ale instalației.

Art. 83. — Verificările instalațiilor radiologice cu generatoare de radiații X, executate de unități autorizate conform prevederilor Legii nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, trebuie să includă cel puțin:

- a) verificări de securitate electrică, inclusiv legarea la pământ;
- b) curățarea/înlocuirea filtrelor circuitului de răcire;
- c) verificarea petei focale;
- d) verificarea debitului radiației de fugă;
- e) verificarea stării cablurilor. Acestea nu trebuie să prezinte crăpături sau porțiuni destrămate ori fără izolație electrică;
- f) verificarea circuitelor de intercondiționare și a stării întrerupătoarelor de urgență;
- g) verificarea detectorilor de radiații montați în incinta de expunere;
- h) verificarea sistemelor de avertizare instalate în incinta de expunere;
- i) alte verificări și operații de întreținere recomandate de producător în instrucțiunile de întreținere ale instalației.

Cerințe pentru amenajarea incintelor destinate desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante

Art. 84. — (1) Ori de câte ori este posibil, practica de control nedistructiv cu radiații ionizante care implică utilizarea instalațiilor radiologice supuse autorizării trebuie să se desfășoare în incinte ecranate, special amenajate.

(2) Incinta ecranată, special amenajată, trebuie să fie ventilată corespunzător (două schimburi de aer/oră) și să fie realizată cu următoarele spații:

- a) incintă de iradiere dimensionată corespunzător gabaritul pieselor sau obiectelor controlate;
- b) incintă separată, adiacentă, pentru pupitrele de comandă ale instalațiilor radiologice;
- c) depozit de surse corespunzător dimensionat.

(3) În vederea desfășurării în bune condiții a practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante, trebuie asigurate și încăperi pentru vestiar cu grup sanitar și duș, arhivarea radiografiilor, depozit pentru filmele neexpuse, prelucrarea filmelor, interpretare și de lucru pentru operatori. Acestea trebuie să fie dimensionate corespunzător volumului de muncă și numărului de personal și să asigure un circuit funcțional corespunzător.

(4) Spațiile menționate la alin. (3) pot deservi una sau mai multe incinte numai în cazul amenajărilor destinate utilizării instalațiilor radiologice cu generatoare de radiații X

care se supun autorizării. În cazul utilizării instalațiilor radiologice cu sursă radioactivă, supuse autorizării, fiecare zonă controlată trebuie dotată cu încăperile prevăzute la alin. (3).

Art. 85. — (1) Incintele ecranate, special amenajate, trebuie astfel proiectate și utilizate încât în timpul desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante să asigure protecția împotriva expunerilor normale sau accidentale, prin existența mai multor bariere de securitate radiologică dispuse în adâncime (adică astfel încât cedarea unei bariere să fie compensată prin funcționarea celei care urmează). Incintele trebuie prevăzute cu:

a) ecrane adecvate pentru protecția persoanelor din vecinătate;

b) ecranare corespunzătoare pentru neomogenitățile de la trecerea cablurilor, conductelor, ușilor etc;

c) sisteme de securitate (de exemplu, de blocare sau de acționare intercondiționată), proiectate să acționeze în sensul creșterii siguranței, dacă se defectează;

d) sisteme de avertizare, proiectate să joace rol de siguranță, dacă se defectează;

e) sisteme de ventilație corespunzătoare (aspirație sus și evacuare jos), care să asigure două schimburi de aer pe oră, în cazul utilizării instalațiilor radiologice cu sursă radioactivă sau generatoare de radiații X cu tensiune peste 300 kV, supuse autorizării;

f) sisteme de iluminare adecvate, care să asigure o iluminare de 500 lucși în zona de radiografiere;

g) sisteme de încălzire adecvate care să asigure pe timp de iarnă cel puțin 16°C.

(2) În cazul utilizării instalațiilor radiologice cu sursă radioactivă supuse autorizării, pentru protecția persoanelor care ar rămâne accidentale în incinta de expunere, trebuie asigurată dotarea cu un mijloc de comunicare care să permită de îndată anunțarea oricărui incident și solicitarea ajutorului și îndeplinirea a cel puțin uneia dintre următoarele condiții:

a) ieșire prin care să poată părăsi incinta de expunere fără întârziere;

b) mijloace pentru ecranarea rapidă a sursei;

c) un ecran în spatele căruia persoana respectivă să poată sta până la eliberarea sa din incintă.

Art. 86. — (1) Incintele vor avea diferite dimensiuni în funcție de tipul pieselor care se radiografiază. Dimensiunile pot varia de la cele ale unui mic cabinet până la dimensiuni care asigură posibilitatea radiografierii pieselor cu dimensiuni foarte mari.

(2) Incintele destinate radiografierii pieselor cu dimensiuni foarte mari pot să nu fie prevăzute cu acoperiș, în cazul utilizării instalațiilor radiologice cu tensiune cel mult egală cu 120 kV.

Art. 87. — (1) Proiectarea incintelor trebuie să se bazeze pe protecția în adâncime, ținând cont de:

a) tipul sursei de radiație (natura, energia);

b) geometria de expunere (panoramică, cu fascicul colimat, cu fascicul direcțional);

c) identificarea ecranelor primare și secundare și calculul adecvat al grosimii acestora;

d) accesul permis în zonele învecinate ale incintei special amenajate;

e) gradul de ocupare a zonelor învecinate;

f) punctele de acces pentru personalul implicat și/sau piese de examinat.

(2) Proiectul incintei special amenajate constituie o componentă a documentației tehnice pentru obținerea autorizației de construcție de la CNCAN.

Art. 88. — (1) Incintele vor fi proiectate astfel încât debitul dozei să nu depășească:

a) 15 mSv/an la locul de muncă al operatorului;

b) 1mSv/an în zonele unde persoanele din populație pot avea acces.

(2) Ecranele, altele decât pereții incintelor, vor fi proiectate astfel încât debitul dozei să nu depășească 60 μ Sv/oră.

Art. 89. — Calculul ecranelor de protecție trebuie să țină cont cel puțin de:

a) toate direcțiile posibile de iradiere;

b) radiația penetrată prin acoperiș și probabilitatea prezenței unor persoane pe acoperiș sau în jurul incintei;

c) radiația împrăștiată în exteriorul pereților incintei de către aerul de deasupra ei;

d) proiectarea traseelor cablurilor, conductelor și a ușilor de acces, cu asigurarea dotărilor necesare pentru prevenirea producerii scăpărilor de radiație directă sau împrăștiată.

Art. 90. — Incintele în care sunt utilizate instalații radiologice pentru care debitul dozei este mai mare de 2 mSv/min la 1 m trebuie să fie dotate suplimentar cu următoarele sisteme de securitate radiologică:

a) intercondiționări care să excludă posibilitatea executării expunerilor cu ușa incintei deschisă și care să întrerupă expunerea atunci când se deschide ușa. Aceste intercondiționări trebuie realizate astfel încât prin simpla închidere a ușii să nu se declanșeze expunerea;

b) întrerupătoare sau alte sisteme de oprire în caz de urgență, prin care expunerea să poată fi oprită în cazul prezenței accidentale a unei persoane în interiorul incintei de expunere.

Art. 91. — Incintele în care se desfășoară practica de control nedistructiv cu radiații ionizante trebuie dotate cu următoarele sisteme de avertizare:

a) sistem de avertizare sonoră care să avertizeze prealabil expunerii persoanele aflate în interiorul și în exteriorul incintei;

b) sisteme distincte pentru avertizare luminoasă pe durata expunerii. Acestea trebuie montate în interiorul și în exteriorul incintei și pot fi sub formă de lămpi cu lumină intermitentă;

c) sisteme de avertizare luminoasă pe acoperiș, în cazul în care există probabilitatea prezenței unor persoane în această zonă;

d) semnul „Pericol de radiații” montat pe ușile de acces în incintă și pe pereții liberi;

e) instrucțiuni scrise privind semnificația sistemelor de avertizare, care trebuie afișate la toate punctele de acces și în interiorul incintei;

f) instrucțiuni scrise și afișate privind regulile care trebuie respectate de operatori (de exemplu, limitarea fasciculului de radiații prin utilizarea colimatorilor sau diafragmelor, restricții privind stabilirea direcției de iradiere);

g) avertizor cu prag pentru radiații, fixat în interiorul incintei.

Art. 92. — Pentru incintele deschise care satisfac cerințele prevăzute la art. 86 alin. (2) și peste care trec macarale sunt obligatorii următoarele măsuri suplimentare:

a) sistem de avertizare sonoră care să avertizeze prealabil și pe durata expunerii persoanele aflate în macara;

b) expunerea să nu poată fi executată decât cu fasciculul orientat de sus în jos.

Art. 93. — Orice modificare adusă proiectului care a fost autorizat trebuie supusă autorizării și nu se realizează decât după obținerea unei noi autorizații de la CNCAN, prin modificarea celei inițiale.

Cerințe privind zonarea

Art. 94. — Incinta de expunere și depozitul de surse trebuie clasificate ca zone controlate.

(Incinta autolaboratorului se constituie în zonă controlată).

Art. 95. — (1) Zona situată împrejurul zonei controlate este considerată zonă supravegheată. Zona supravegheată trebuie descrisă și figurată în plan.

(2) Zona supravegheată cuprinde toate spațiile laboratorului, cu excepția celor menționate la art. 94.

Art. 96. — În cazul desfășurării practicii de control nedistructiv în exteriorul incintei special amenajate:

a) zona controlată este cea delimitată și izolată la limita la care debitul de doză are valoarea maximă de $60 \mu\text{Sv/h}$;

b) zona supravegheată se extinde până la limita la care debitul de doză scade la valoarea de $7,5 \mu\text{Sv/h}$, cu condiția limitării accesului în zona supravegheată a persoanelor din populație la tranzitul cu cea mai scurtă durată posibilă.

Art. 97. — (1) Regimul juridic al zonelor controlate/supravegheate trebuie să permită titularului de autorizație îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentele norme.

(2) În zonele controlate/supravegheate responsabilitatea desfășurării în siguranță a practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante revine titularului de autorizație.

Art. 98. — Semnele de avertizare montate la toate punctele de acces trebuie să indice clar delimitarea zonei controlate.

Art. 99. — (1) Accesul și desfășurarea de lucrări în zona controlată sunt permise, în afara perioadelor de expunere, următoarelor categorii de persoane:

a) persoanelor expuse profesional, implicate în desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante;

b) lucrătorilor externi, desemnați în scris, numai după însușirea de către aceștia a instrucțiunilor de lucru specifice.

(2) Staționarea în zona supravegheată este permisă categoriilor de personal specificate la alin. (1), cu recomandarea de a se lucra acolo unde nu se depășește debitul de doză de $20 \mu\text{Sv/h}$.

Art. 100. — (1) Accesul și staționarea în zona controlată a altor persoane decât a celor prevăzute la art. 99 sunt permise numai dacă prin natura sarcinilor de serviciu persoanele trebuie să activeze în zona controlată, numai pentru un timp limitat și numai dacă există o procedură scrisă care stabilește condițiile de intrare și staționare, astfel încât să se demonstreze că persoanele respective nu vor fi expuse la doze superioare celor permise pentru persoanele din populație.

(2) Accesul în laboratorul de control nedistructiv cu instalații radiologice va fi normal închis, cu deschidere telecomandată și interfon sau cu sistem TV de vizualizare și control al accesului.

Art. 101. — Condițiile de lucru în zonele controlate și supravegheate vor fi verificate periodic și, atunci când este cazul, vor fi revizuite de titularul de autorizație.

Art. 102. — Pentru îndeplinirea cerințelor privind zonele controlate și supravegheate, titularul de autorizație are obligația să consulte un expert acreditat în protecție radiologică, care va certifica zonarea propusă.

Cerințe privind amenajarea mijlocului de transport

Art. 103. — (1) Mijlocul auto de transport al instalațiilor radiologice cu surse radioactive trebuie să aibă cel puțin următoarele dotări:

- a) stingător de incendiu pentru motor și stingător de incendiu pentru anvelope;
- b) faruri de ceață;
- c) girofar cu lumină galbenă;
- d) mijloace de dezâpezire și lanțuri antiderapante;
- e) trusă ADR;
- f) trusă medicală;
- g) sistem dublu de închidere;
- h) sistem de fixare a lăzii de transport al instalației radiologice de caroseria mijlocului de transport;
- i) sistem de alarmă.

(2) Mijlocul auto de transport trebuie supus inspecției tehnice periodice la intervale de cel mult 8 luni.

(3) Se recomandă dotarea cu sistem de geopoziționare prin satelit (GPS).

Proceduri și instrucțiuni de lucru

Art. 104. — (1) Practica de control nedistructiv cu radiații ionizante trebuie să se desfășoare conform unui sistem de proceduri și instrucțiuni care constituie sistemul de radioprotecție operațională, ce trebuie instituit și menținut de titularul de autorizație.

(2) Sistemul de radioprotecție operațională se bazează pe o procedură generală de desfășurare a practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante, care trebuie să stabilească:

- a) organizarea și formele de desfășurare a practicii;
- b) zonele controlate și supravegheate;
- c) obligațiile și responsabilitățile tuturor factorilor implicați;
- d) relațiile administrative dintre factorii implicați;
- e) documentele sistemului, păstrare, arhivare, difuzare, retragere;
- f) evidențele necesare;
- g) sancțiunile.

(3) Sistemul de radioprotecție operațională se completează, după caz, cel puțin cu următoarele proceduri operaționale și instrucțiuni:

- a) procedura de control dozimetric individual;
- b) procedura de monitorizare radiologică;
- c) procedura privind evidența, mișcarea și depozitarea instalațiilor radiologice și a surselor de radiații;
- d) procedura de efectuare a verificărilor;
- e) procedura de stabilire a zonelor controlate și supravegheate și pentru controlul accesului în zona controlată;
- f) procedura de transport intern și pe drumurile publice al instalațiilor radiologice;
- g) procedura de utilizare a instalațiilor;
- h) procedura de intervenție în caz de urgență radiologică;
- i) instrucțiuni de utilizare a instalațiilor radiologice și a aparaturii de control dozimetric.

(4) Procedurile trebuie să asigure transpunerea cerințelor reglementărilor din domeniul nuclear la condițiile concrete ale desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante.

Punerea în funcțiune și obținerea autorizației de utilizare

Art. 105. — Prealabil desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante, solicitantul trebuie să obțină autorizația pentru desfășurarea activității/activităților din domeniul nuclear, care sunt incluse în desfășurarea practicii.

Art. 106. — Documentația tehnică de autorizare necesară pentru obținerea autorizației de securitate radiologică pentru desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante trebuie să conțină toate informațiile nece-

sare pentru a demonstra respectarea prevederilor reglementărilor specifice aplicabile pentru fiecare dintre activitățile din domeniul nuclear care sunt componente ale practicii și să permită evaluarea gradului de realizare a securității radiologice.

Art. 107. — În plus față de cerințele generale prevăzute la art. 62 din Normele de securitate radiologică — Proceduri de autorizare, aprobate prin Ordinul președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare nr. 366/2001, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 și 764 bis din 30 noiembrie 2001, documentația tehnică depusă trebuie să demonstreze că au fost îndeplinite cel puțin următoarele condiții:

a) amenajările au fost realizate conform documentației pe baza căreia s-a obținut autorizația de amplasare a construcției și a limitelor și condițiilor impuse în aceasta;

b) eficacitatea ecranelor de protecție este demonstrată prin măsurători realizate în condițiile cele mai defavorabile (cea mai mare activitate a sursei ori energie a fasciculului de radiații și direcția de iradiere cea mai defavorabilă);

c) sistemele de avertizare și de securitate radiologică au fost instalate și funcționează conform documentației de amplasare a construcției;

d) sistemul de radioprotecție operațional este funcțional.

Dezafectarea

Art. 108. — (1) Dezafectarea instalațiilor radiologice cu surse radioactive și a acceleratoarelor necesită obținerea prealabilă a autorizației de la CNCAN.

(2) Dezafectarea instalațiilor radiologice prevăzute la alin. (1) se face prin unități autorizate de CNCAN, conform Legii nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, să manipuleze astfel de instalații și surse.

(3) Încetarea activității este ultima fază a dezafectării, iar titularul de autorizație trebuie să demonstreze, după caz, următoarele:

a) transferul surselor radioactive ca deșeuri radioactive;

b) absența contaminării zonelor și disponerea ca deșeuri radioactive a tuturor materialelor găsite contaminate;

c) predarea containerelor din uraniu sărăcit, cu respectarea prevederilor Normelor de control de garanții în domeniul nuclear;

d) etichetarea corespunzătoare a containerelor care nu conțin surse (de exemplu, „Container gol” sau „Nu conține sursă”);

e) scoaterea din inventarul titularului de autorizație a instalațiilor radiologice echipate cu tuburi radiogene, prin transfer sau închiriere autorizată în scopul utilizării de către alt titular autorizat ori prin casare; scoaterea din inventar prin casare este permisă în situația în care componentele esențiale în generarea radiațiilor sunt inutilizabile;

f) înlăturarea semnelor de avertizare.

(4) Încetarea activității devine efectivă în condițiile respectării prevederilor art. 101 din Normele de securitate radiologică — Proceduri de autorizare.

Cerințe privind desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante în exteriorul incintelor special amenajate

Art. 109. — Zona controlată trebuie delimitată prin mijloace fizice (frânghii, panouri, bariere) și marcată prin semne de avertizare a pericolului la radiații. În zonă va funcționa pe durata expunerii cel puțin un sistem de avertizare cu lumină roșie intermitentă.

Art. 110. — Delimitarea zonei controlate se verifică prin măsurători directe.

Art. 111. — Expunerile trebuie executate numai de echipe formate din cel puțin 2 operatori, dintre care cel puțin unul este posesor al permisului de exercitare nivel 2 eliberat de CNCAN.

Art. 112. — Operatorii trebuie să supravegheze permanent instalația, dintr-o poziție care să le permită observarea pupitrului de comandă și intervenția, dacă este cazul.

Art. 113. — Lungimea cablului dintre pupitrul de comandă și unitatea de expunere trebuie să permită instalarea pupitrului de comandă într-o zonă în care debitul dozei nu depășește valoarea prevăzută la art. 96 lit. a) și va fi de cel puțin 20 m pentru generatoarele cu tensiune până la 300 kV și de cel puțin 30 m pentru cele cu tensiune mai mare.

Art. 114. — Fasciculul primar de radiații trebuie colimat la dimensiunea minimă necesară. În cazul în care dimensiunea fasciculului primar depășește mărimea obiectului de radiografiat, este obligatorie dispunerea unui ecran de protecție în spatele obiectului.

Art. 115. — (1) Instalațiile radiologice utilizate în desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante pot fi depozitate în mijlocul de transport autorizat, cu condiția eliminării riscului de producere a furtului.

(2) Dacă lucrările se desfășoară pe o perioadă mai mare de 6 luni este obligatorie amenajarea unui depozit temporar la locul desfășurării lucrărilor, cu depozitarea în condiții de protecție fizică și de securitate radiologică sau, dacă acest mod nu este optim din punct de vedere economic, instalațiile trebuie transportate zilnic la și de la depozitul titularului de autorizație.

(3) Dacă depozitul temporar nu este amenajat în zone aparținând titularului de autorizație, va fi afișat un anunț cu denumirea acestuia, adresa și numărul de telefon, pentru a putea fi contactat în caz de urgență.

Art. 116. — Notificarea și documentația aferentă desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante în exteriorul incintei special amenajate se vor referi exclusiv la ansamblul concret de lucrări care urmează a se executa într-o zonă sau un loc bine determinat (schelă petrolieră, șantier etc.), într-un interval care nu poate depăși un an.

Art. 117. — Notificarea lucrului cu instalații radiologice cu surse de radiații ionizante în exteriorul incintei special amenajate se face prin depunerea sau trimiterea la CNCAN a unui dosar care trebuie să conțină:

a) cerere, care se completează conform modelului prevăzut în anexa nr. 2 la prezentele norme;

b) documentația tehnică întocmită conform prevederilor art. 118;

c) alte informații considerate de solicitant necesare în susținerea cererii.

Art. 118. — Documentația tehnică pentru desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante în exteriorul incintei special amenajate trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

a) justificarea și optimizarea activității;

b) descrierea procedurilor de lucru folosite;

c) descrierea surselor de radiații, cu indicarea pentru fiecare sursă a radionuclidului și activității maxime în perioada de lucru propusă sau, după caz, tipul generatorului de radiații X (direcțional sau panoramic), parametrii maximi pentru generatoarele de radiații X, filtrarea totală și geometria fasciculului;

d) descrierea instalațiilor utilizate, cu indicarea datelor de identificare;

e) geometriile de expunere, dacă este cazul;

f) delimitarea exactă a zonelor sau locurilor în care se intenționează desfășurarea activității și prezentarea schițelor acestora, cu includerea cotelor importante pentru evaluarea securității radiologice;

g) măsurile care asigură respectarea limitelor de doze prevăzute de normele în vigoare;

h) măsurile propuse și descrierea modului de aplicare a acestora pentru interzicerea accesului persoanelor din populație în zona delimitată pentru desfășurarea activității;

i) evaluarea tipului de expunere, a dozelor, sistemul de monitorizare a personalului și a mediului, indicarea organismului de dozimetrie individuală acreditat și copia contractului încheiat cu acesta;

j) lista cu aparatura dozimetrică utilizată, autorizată și verificată metrologic;

k) mijloacele de radioprotecție individuală și colectivă utilizate;

l) măsurile luate pentru evitarea pierderii sau sustragerii surselor;

m) aranjamentele de transport autorizat;

n) planul de intervenție în caz de urgență radiologică;

o) lista cu personalul implicat în desfășurarea activității;

p) perioada propusă pentru desfășurarea lucrărilor;

q) persoana responsabilă cu securitatea radiologică;

r) declarația de expertizare și acceptare a acestei documentații, dată de către un expert acreditat.

Art. 119. — (1) Solicitantul poate desfășura activitatea de lucru cu surse închise de radiații ionizante sau cu generatoare de radiații X în exteriorul incintei special amenajate, în condițiile respectării reglementărilor aplicabile din domeniul nuclear și a documentației transmise, numai în situația în care primește acordul CNCAN, în scris, în timp de 30 de zile de la data depunerii documentației.

(2) În cazul în care se transmit din partea CNCAN condiționări, respectarea acestora este obligatorie pe parcursul desfășurării activității.

(3) Prealabil desfășurării lucrărilor, cu 72 de ore înainte de începerea activității de control nedistructiv, în exteriorul incintei special amenajate, titularul de autorizație are obligația să notifice CNCAN și Direcției de Sănătate Publică — Laboratorul de Igiena Radiațiilor de pe raza teritorială în care acestea urmează să se desfășoare cu privire la lucrările pe care urmează să le desfășoare.

Art. 120. — (1) În cazul apariției unor lucrări urgente cu surse închise de radiații ionizante sau cu generatoare de radiații X în exteriorul incintei special amenajate, se acceptă transmiterea cererii și documentației prin fax, cu cel puțin 5 zile înainte de începerea lucrărilor și în urma obținerii acordului CNCAN să se înceapă operativ lucrările respective.

(2) Notificarea de urgență presupune achitarea unei taxe și a unui tarif specific, de urgență, de către solicitant, conform regulamentului de taxe și tarife pentru autorizarea și controlul activităților nucleare, în vigoare.

Art. 121. — Instalațiile radiologice pot fi utilizate în exteriorul incintei special amenajate, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) există această prevedere la capitolul „Condiții” al autorizației valabile eliberate de CNCAN pentru desfășurarea practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante;

b) s-a primit acordul CNCAN ca urmare a notificării;

c) există o procedură privind evidența, mișcarea și depozitarea instalațiilor radiologice;

d) există o procedură de stabilire a zonei controlate;

e) există instrucțiuni de lucru cu instalația respectivă;

f) există mijloace de avertizare și marcarea a zonei controlate;

g) există aparatură de control dozimetric verificată metrologic și dozimetre digitale pentru personalul operator;

h) echipa de lucru este formată din cel puțin două persoane, dintre care cel puțin una posedă permis de exercitare nivel 2 eliberat de CNCAN.

Transportul instalațiilor radiologice cu surse radioactive

Art. 122. — Transportul instalațiilor radiologice cu surse radioactive trebuie să se desfășoare în condițiile respectării cerințelor Normelor de protecție fizică în domeniul nuclear, aprobate prin Ordinul președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare nr. 382/2001, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 și 766 bis din 30 noiembrie 2001, a cerințelor generale din Normele fundamentale pentru transportul în siguranță al materialelor radioactive, a celor aplicabile din Acordul European pentru Transportul Rutier de Mărfuri Periculoase (ADR) și a următoarelor condiții:

a) containerul să fie calificat și pentru transport și verificat. Este necesară existența unei copii a certificatului de aprobare/validare a modelului de colet (tip A sau tip B);

b) sursa radioactivă trebuie să fie în poziția ecranată și cheia să fie înlăturată (să fie în posesia operatorului);

c) debitul dozei măsurat la perețele containerului și la 1 m de acesta trebuie să se încadreze în limitele prevăzute de reglementările în vigoare, în caz contrar coletul nu va fi transportat;

d) să existe etichete de transport completate în mod corespunzător;

e) se interzice transportul surselor radioactive care nu posedă certificat valabil pentru absența contaminării nefixate de suprafață;

f) coletul trebuie să fie bine asigurat și ancorat corespunzător în mijlocul de transport;

g) mijlocul de transport trebuie să fie prevăzut cu etichetele și placardele conforme Normelor fundamentale pentru transportul în siguranță al materialelor radioactive;

h) documentele de transport trebuie să fie întocmite conform cerințelor ADR și să conțină planul de intervenție în caz de accident de transport, documentele de proveniență a sursei, certificatul de pregătire profesională a conducătorului auto, permisul de exercitare nivel 1, eliberat de titularul de autorizație pentru domeniul transportului materialelor radioactive și licența de transport eliberată de Autoritatea Rutieră Română.

Art. 123. — Transportul instalațiilor radiologice cu surse radioactive în interiorul perimetrului aflat sub controlul administrativ al titularului de autorizație se face numai de către personal instruit corespunzător.

CAPITOLUL VI

Urgențe radiologice Planificarea și pregătirea intervenției

Art. 124. — (1) Titularul de autorizație are obligația să identifice incidentele/accidentele care ar putea afecta persoanele expuse profesional și/sau persoane din populație și să pregătească o procedură pentru urgențe.

(2) Procedura pentru urgențe trebuie să conțină planurile de intervenție pentru urgențele radiologice identificate.

(3) Titularul de autorizație poate contracta executarea intervenției în caz de urgență radiologică cu o unitate autorizată pentru intervenție. Contractul trebuie să prevadă clar responsabilitățile celor două părți.

Art. 125. — Evenimentele pentru care trebuie să fie elaborate planuri de urgență sunt incendiul, calamitățile naturale (inundații, cutremure) și, după caz, următoarele:

1. Pentru instalații cu surse închise de radiații:

- a) sursa radioactivă nu mai revine complet în container;
- b) sursa radioactivă rămâne blocată în exteriorul ecranului de protecție al containerului fie în capul de iradiere, fie pe tubul de transfer, fie la intrarea în container;
- c) decuplarea sursei sau a portsursei de cablul de telecomandă ori ieșirea din tubul de transfer sau capul de iradiere;
- d) furtul sau pierderea sursei/containerului cu sursă;
- e) deteriorarea sursei sau a containerului (deformări mecanice sau ca urmare a unui accident în timpul transportului);
- f) contaminarea radioactivă rezultată ca urmare a utilizării unei surse defecte sau deteriorate;
- g) proasta funcționare sau scoaterea deliberată din funcțiune a sistemului de avertizare ori de securitate;
- h) desprinderea capsulei cu sursă din sistemul de bercluire pe portsursă, ieșirea sursei din portsursă și rămânerea ei pe cablurile de ghidaj.

Pentru instalații cu generatoare de radiații X:

- a) defectarea sistemului de control al timpului de expunere;
- b) alimentarea accidentală cu înaltă tensiune a tubului radiogen;
- c) neglijența operatorului privind oprirea expunerii controlate manual;
- d) defectarea sistemului de interconținere, avertizare, de securitate sau scoaterea deliberată din funcțiune a acestora;
- e) scurgerea de ulei din instalație;
- f) defectarea instalației sau deteriorarea ecranării.

Planul de intervenție

Art. 126. — (1) Pentru realizarea planului de intervenție trebuie consultat un expert în protecție radiologică.

(2) Expertul în protecție radiologică trebuie să avizeze planul de intervenție.

Art. 127. — Planul de intervenție trebuie să conțină cel puțin următoarele:

- a) identificarea accidentelor potențiale și a altor evenimente care ar putea apărea în timpul desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante și evaluarea riscurilor potențiale asociate acestora;
- b) identificarea tuturor persoanelor autorizate să participe la diferitele faze ale intervenției;
- c) identificarea tuturor persoanelor sau organizațiilor care trebuie notificate în caz de incident, inclusiv posibilitatea de contactare a acestora (telefon, fax, e-mail, adrese);
- d) indicații privind modul de recunoaștere a momentului în care este necesar să fie implementat un anumit plan de intervenție;
- e) instrucțiuni specifice pentru fiecare situație de urgență identificată;
- f) instrucțiuni speciale care trebuie urmate în cazul în care există riscul pierderii de vieți omenești;
- g) identificarea și achiziționarea mijloacelor și echipamentelor necesare intervenției;
- h) instrucțiuni privind înlăturarea panicii, interzicerea atingerii sursei cu mâna, retragerea la distanță, planificarea etapelor următoare și implementarea acestora, limitarea la măsuri de intervenție care sunt în concordanță cu gradul de experiență și competența de care se dispune, solicitarea sprijinului sau asistenței tehnice.

Art. 128. — Responsabilul cu securitatea radiologică răspunde de aplicarea concretă a planului de intervenție aprobat.

Art. 129. — Prealabil desfășurării intervenției, participanții la intervenție trebuie să fie avertizați cu privire la riscurile asupra sănătății și să accepte, în scris, participarea la intervenție.

Identificarea și achiziționarea mijloacelor și echipamentelor necesare intervenției

Art. 130. — Dotarea minimă necesară pentru intervenție în cazul instalațiilor radiologice cu surse radioactive este:

- a) aparatul de control dozimetric corespunzătoare;
- b) dozimetre individuale digitale cu prag de alarmare;
- c) bariere fizice și semne de avertizare corespunzătoare;
- d) ecrane de plumb destinate surselor utilizate;
- e) mijloace adecvate pentru manipularea surselor radioactive de la distanță;
- f) container adecvat pentru stocarea sursei radioactive recuperate;
- g) echipamente pentru telecomunicație;
- h) baterii de schimb pentru aparatul de control dozimetric;
- i) mijloace pentru delimitare și avertizare luminoasă și sonoră a zonei de intervenție.

Instruirea personalului în vederea implementării planului de intervenție

Art. 131. — Toate persoanele desemnate să participe la intervenții trebuie să fie nominalizate în scris și să fie instruite în mod corespunzător pentru a înțelege conținutul planului de intervenție și pentru a utiliza corect mijloacele și echipamentele necesare intervenției.

Art. 132. — Cunoștințele personalului desemnat să participe la intervenții trebuie să fie verificate la intervale regulate, care nu trebuie să fie mai mari de două luni.

Planificarea exercițiilor de intervenție

Art. 133. — Exercițiile de intervenție trebuie să se desfășoare la intervale regulate stabilite în funcție de mărimea riscului potențial de apariție a incidentului, dar nu mai mari de un an.

Planificarea reviziilor periodice ale planului de intervenție

Art. 134. — Planul de intervenție trebuie revizuit la intervale regulate, după cum urmează:

- a) anual, referitor la persoanele desemnate să participe la intervenție, la mijloacele de comunicare și la mijloacele și echipamentele de intervenție;
- b) la fiecare 6 luni, în cazul desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante în exteriorul incintelor special amenajate;
- c) la fiecare 5 ani, în cazul desfășurării practicii de control nedistructiv cu radiații X în incinte special amenajate;
- d) ori de câte ori se introduce un nou tip de instalație cu sursă de radiații, pentru care nu există acoperire prin măsurile de intervenție prevăzute de planul existent.

CAPITOLUL VII

Raportarea accidentelor

Art. 135. — Raportul privind desfășurarea accidentului trebuie să fie întocmit de responsabilul cu securitatea radiologică, cu participarea unui expert acreditat în protecție radiologică.

Art. 136. — Raportul trebuie să includă:

- a) descrierea cât mai detaliată a accidentului;
- b) identificarea instalațiilor și a personalului implicat;
- c) cauzele producerii accidentului, acolo unde acestea se cunosc;
- d) măsurile luate pentru restabilirea situației;
- e) dozele primite de personalul afectat;
- f) recomandări cu privire la măsurile care trebuie luate pentru prevenirea producerii unor situații similare.

CAPITOLUL VIII

Anunțări și raportări

Art. 137. — (1) Titularul de autorizație are obligația să anunțe la CNCAN:

a) în termen de 10 zile de la data producerii, printr-un raport întocmit conform prevederilor art. 40 alin. (2), orice expunere externă la radiații care depășește valorile prevăzute la art. 11;

b) de îndată, orice accident printr-un raport întocmit conform prevederilor art. 135 și 136;

c) de îndată, orice accident de transport care a condus la deteriorarea containerului sau la răspândirea de material radioactiv;

d) de îndată, orice pierdere sau sustragere de instalații radiologice, printr-un raport în care să fie descrise instalațiile radiologice implicate, împrejurările în care acestea au fost pierdute sau sustrate și riscurile care pot apărea.

(2) Titularul de autorizație are obligația:

a) să consemneze într-un registru propriu operațiunile executate și mișcarea instalațiilor radiologice în exteriorul incintei special amenajate;

b) să includă în raportul anual către CNCAN un extras din evidențele prevăzute la lit. a).

Art. 138. — (1) Orice situație de urgență radiologică care afectează alte zone decât zona controlată și zona supravegheată trebuie notificată de îndată la:

a) direcția de sănătate publică de pe raza teritorială pe care s-a produs evenimentul;

b) comandamentul apărării civile de pe raza teritorială pe care s-a produs evenimentul.

(2) În cazul pierderii, furtului din laboratoare sau din mijlocul de transport al sursei radioactive ori al instalației radiologice, notificarea prevăzută la alin. (1) se va face, de îndată, și la organul de poliție pe a cărui rază s-a produs evenimentul.

CAPITOLUL IX

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 139. — Modelul pentru cererea de autorizare prezentat în anexa nr. 1 la prezentele norme poate fi utilizat ca alternativă la formularul nr. 4 — Model pentru cererea de autorizare a activității din Normele de securitate radiologică — Proceduri de autorizare.

Art. 140. — În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentelor norme titularii de autorizație au obligația să ia măsurile necesare pentru instituirea și implementarea sistemului de radioprotecție operațională.

Art. 141. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentelor norme, art. 106—113 din Ordinul CSEN nr. 133/1976 privind stabilirea Normelor republicane de securitate nucleară referitoare la regimul de lucru cu surse de radiații nucleare și orice alte dispoziții referitoare la desfășurarea în siguranță a practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante se abrogă.

*ANEXA Nr. 1
la norme*

MODEL

pentru cererea de autorizare și pentru planul de evaluare a practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante

Antetul solicitantului

Nr./data expedierii la CNCAN

Tipul autorizației:

- Autorizare inițială
- Modificarea autorizației eliberate de CNCAN cu nr.
- Prelungirea valabilității autorizației eliberate de CNCAN cu nr.

Activitatea pentru care se solicită autorizarea:

- Amplasare (Se vor completa cap. I—III)
- Construcție (Se vor completa cap. I și II)
- Utilizare (Se vor completa cap. I—IV)
- Transport
- **Completarea la documentația înregistrată la CNCAN cu nr. /data**

I. INFORMAȚII GENERALE

I.1. Denumirea solicitantului

Adresa solicitantului:

Adresa sediului social

Adresa entității administrative

Adresa locului de desfășurare a practicii

I.2. Expertul acreditat în protecție radiologică

Numele și prenumele

Nr. permisului de exercitare

Telefon

I.3. Persoana care poate angaja legal răspunderea solicitantului

Numele și prenumele

Telefon, fax, e-mail

I.4. Data preconizată pentru începerea activității

II. SURSE ȘI INSTALAȚII RADIOLOGICE

II.1. Instalații radiologice cu surse închise de radiații

Nr. crt.	Denumirea comercială a instalației/ modelul, seria și anul producerii	Producătorul instalației	ASR nr.	Sursa radioactivă (model)	Radionuclid	Clasificarea conform SR ISO 2919	Producătorul de sursă radioactivă	Activitatea maximă (TBq)	Seria/anul producerii/ data intrării în evidență

II.2. Generatoare de radiații X

Nr. crt.	Denumirea comercială a instalației, modelul	Producătorul instalației	ASR nr.	Înălțimea tensiunii radiogene (kV)	Intensitatea curentului în tubul radiogen (mA)	Seria/anul producerii/data intrării în evidență

II.3. Acceleratori

Nr. crt.	Denumirea comercială a instalației, modelul	Producătorul instalației	ASR nr.	Tipul de radiație	Energia maximă (MeV)	Intensitatea maximă a curentului (mA)	Seria/anul producerii/data intrării în evidență

III. AMENAJĂRI

III.1. Amplasarea amenajărilor

Se vor prezenta pe scurt:

- descrierea amplasării în zonă a clădirii și a căilor de acces;
- descrierea generală a clădirii în care urmează să se amplaseze amenajările, cu indicarea în plan a numărului de palieri ale clădirii și a suprafețelor desfășurate pe fiecare palier;
- descrierea spațiilor destinate desfășurării activităților conexe practicii de control nedistructiv cu radiații ionizante, cu indicarea lor în plan;
- descrierea activităților care se desfășoară în celelalte spații și încăperi, aflate atât pe palierul pe care se amplasează amenajările, cât și pe palierele de deasupra și dedesubt;
- legăturile funcționale cu celelalte activități existente;
- zona din jurul clădirii în care urmează să se amplaseze amenajările, cu indicarea celorlalte activități existente.

III.2. Lucrări de construcție

Se vor prezenta:

- descrierea incintelor de iradiere, a mijloacelor de ecranare, a mijloacelor de avertizare, a materialelor folosite pentru finisaje;
- descrierea spațiilor destinate lucrului permanent al persoanelor expuse profesional;

- c) descrierea sistemului de ventilație, cu indicarea în plan a gurilor de aspirație și refulare, a ventilatoarelor, a sistemelor de epurare a aerului, capacităților de rezervă asigurate;
- d) descrierea instalației de alimentare cu apă, canalizare, încălzire;
- e) descrierea sistemului de iluminat, semnalizare, avertizare, comunicații.

III.3 Analiza de securitate

Se va prezenta calculul grosimii ecranelor de radioprotecție efectuat conform cerințelor prezentelor norme.

III.4. Depozitarea instalațiilor

Se vor prezenta:

- a) măsurile necesare pentru a împiedica sustragerea instalațiilor;
- b) măsurile pentru prevenirea și semnalizarea incendiului și inundației;
- c) mijloacele de avertizare;
- d) calculul grosimii ecranelor de radioprotecție.

IV. SISTEMUL DE RADIOPROTECȚIE OPERAȚIONALĂ

IV.1. Organizarea activității

Se vor prezenta:

- a) descrierea structurii organizatorice, cu definirea clară a autorității și a responsabilităților privind radioprotecția și securitatea radiologică;
- b) programul de instruire care trebuie să conțină descrierea procedurilor sistemului de radioprotecție operațională, riscurile pe care le implică asupra sănătății activitatea desfășurată, semnificația mijloacelor de avertizare, instrucțiunile de utilizare a instalațiilor și a aparatului de control dozimetric etc.;
- c) înregistrările și evidențele care trebuie menținute;
- d) decizia de nominalizare a responsabilului cu radioprotecția;
- e) desemnarea expertului acreditat în protecție radiologică.

IV.2. Clasificarea zonelor. Monitorizarea radiologică de mediu și monitorizarea individuală

Se vor prezenta:

- a) procedura de asigurare a monitorizării radiologice de mediu, precizând periodicitatea cu care se vor face măsurătorile, aparatura utilizată, procedurile de măsurare și acțiunile care vor fi întreprinse în cazul în care se constată că valorile măsurate depășesc valorile maxime admise;
- b) criteriile folosite pentru clasificarea zonelor;
- c) mijloacele prin care se asigură monitorizarea individuală a persoanelor expuse profesional;
- d) marcarea zonelor pe schițele prezentate;
- e) controlul accesului în zona supravegheată și în zona controlată și intercondiționările.

IV.3. Programul de măsuri pentru asigurarea calității în desfășurarea practicii

Se vor prezenta:

- a) manualul de management al calității, conform prevederilor normelor specifice;
- b) programul de revizuire a procedurilor și de control al reviziilor procedurilor;
- c) procedura privind asigurarea verificărilor periodice a instalațiilor, a surselor de radiații și a eficienței echipamentelor, dispozitivelor și tehnicilor de protecție, etalonarea, verificarea periodică a aparatelor de măsură, precum și evaluarea utilizării lor corespunzătoare;
- d) aranjamentele contractuale cu unități autorizate pentru asigurarea verificărilor și expertul acreditat în protecție radiologică care supraveghează modul de desfășurare a practicii;
- e) aranjamentele și procedeele de intervenție în caz de urgență radiologică.

IV.4. Procedura pentru asigurarea desfășurării transportului în condițiile respectării cerințelor normelor în vigoare

IV.5. Prezentarea planului de intervenție în caz de incident

IV.6. Aranjamentele privind dispunerea finală ca deșeu radioactiv, în cazul dezafectării instalațiilor

IV.7. Evidențe și înregistrări

Se vor prezenta procedurile aplicabile pentru evidența și înregistrările privind:

- a) monitorizarea persoanelor expuse profesional;
- b) monitorizarea radiologică a mediului de lucru;
- c) verificările instalațiilor și verificările metrologice ale aparatului de control dozimetric;
- d) evidența instalațiilor și surselor de radiații și a mișcării sau utilizării acestora;
- e) verificările absenței contaminării nefixate de suprafață;
- f) investigarea și raportarea incidentelor;
- g) instruirea personalului;
- h) supravegherea medicală a personalului expus profesional.

Denumirea unității legal constituite:

Sediul social:

Actul normativ în temeiul căruia unitatea este legal constituită:

Telefon:

Fax:

Nr. de înregistrare/data:

Către

Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare
Bd. Libertății nr. 14, București, sectorul 5, CP 42-4

1. Notificăm intenția de a desfășura lucrul în exteriorul incintei special amenajate cu:
 - surse închise de radiații ionizante
 - generatori de radiații X
2. Denumirea solicitantului
 - sediul social: localitatea, sectorul/județul, str. nr.
 - telefon, fax
 - numărul autorizației CNCAN valabile, pe care o deține solicitantul
3. Instalații radiologice cu surse de radiații ionizante:
 - a) denumirea instalației:
 - b) numărul instalațiilor
 - c) model, radionuclid, activitatea (Bq), la data
 - d) parametri maximi ai instalației:
 - înalta tensiune radiogenăkV
 - intensitatea curentului/puterea maximă mA/kW
 - filtrarea totală, geometria fasciculului
 - e) producător, furnizor
4. Zona (locul) în care se vor executa lucrările
5. Perioada în care se vor desfășura lucrările
6. Persoana responsabilă: numele și prenumele
Permisul de exercitare nr., domeniul, specialitatea
7. Anexăm documentația tehnică pentru autorizare, care conține un număr de file, un opis și care este semnată de expertul acreditat în protecție radiologică, permis de exercitare nivel 3 eliberat de CNCAN cu nr.

Persoana împuternicită să reprezinte unitatea legal constituită,

numele

funcția

semnătura

L.S.

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR
Nr. 2.823 din 14 octombrie 2003

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Nr. 1.566 din 6 noiembrie 2003

ORDIN

pentru aprobarea Normelor metodologice privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora

În temeiul art. II din Ordonanța Guvernului nr. 123/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric și al artelor plastice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 121/2002,

în baza art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 742/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, cu completările ulterioare, și a art. 12 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 735/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice,

ministrul culturii și cultelor și ministrul finanțelor publice emit prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Normele metodologice privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Ministrul culturii și cultelor,
Răzvan Theodorescu

Art. 2. — Pe data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Normele metodologice nr. 48.211/1994 privind perceperea, încasarea, virarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric și al artelor plastice, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 293 din 17 octombrie 1994, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

p. Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Gherghina,
secretar de stat

ANEXĂ

NORME METODOLOGICE

privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

1. Sumele rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, care constituie obiectul Legii nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă obligații de plată ale persoanelor juridice, persoanelor fizice autorizate, precum și ale asociațiilor familiale care comercializează produse și/sau prestează servicii asupra cărora se aplică unul dintre timbrele instituite, în calitate de unități plătitoare, precum și drepturi convenite organizațiilor de creatori care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 2 alin. 4 din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, în calitate de unități beneficiare.

Sumele rezultate din aplicarea timbrului arhitecturii reprezintă obligații de plată ale investitorilor, persoane fizice sau juridice, precum și drepturi convenite organizațiilor de creatori care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 2 alin. 4 din

Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, în calitate de unități beneficiare. Calitatea de unități plătitoare pentru timbrul arhitecturii aparține autorităților administrației publice locale care, potrivit legii, eliberează autorizația de construire și care percep de la investitori sumele rezultate din aplicarea timbrului arhitecturii, o dată cu taxa pentru autorizația de construire.

Unitățile plătitoare prevăzute în anexele nr. 1—8 au obligația ca până la data de 20 a fiecărei luni, cu excepția lunii decembrie, pentru care termenul este data de 31 ianuarie a anului următor, să vireze în conturile organizațiilor de creatori beneficiare încasările din luna precedentă, reprezentând valoarea timbrelor.

2. În cazul în care pentru un domeniu cultural există mai multe organizații de creatori constituite potrivit dispozițiilor legale, care îndeplinesc condițiile legale pentru a beneficia de sumele reprezentând valoarea timbrelor, repartizarea sumelor încasate se face în funcție de opțiunile titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de

drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora, astfel:

a) titularii de drepturi de autor sau moștenitorii acestora, după caz, stabilesc destinația pentru 75% din suma rezultată din aplicarea timbrului;

b) titularii de drepturi conexe sau moștenitorii acestora, după caz, stabilesc destinația pentru 25% din suma rezultată din aplicarea timbrului.

În situația în care există o singură categorie de titulari de drepturi, titularii de drepturi de autor, respectiv titularii de drepturi conexe, ori, după caz, moștenitorii acestora stabilesc destinația pentru întreaga sumă rezultată din aplicarea timbrului.

Persoanele fizice sau juridice care, potrivit prezentelor norme metodologice, au obligația solicitării opțiunii titularilor de drepturi de autor sau titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, moștenitorilor acestora, precum și unitățile plătitoare răspund, potrivit legii, pentru respectarea acestei opțiuni.

Reprezentanții mandatați ai organizațiilor de creatori, precum și reprezentanții serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Culturii și Cultelor și reprezentanții Oficiului Român pentru Drepturile de Autor pot verifica modul în care persoanele fizice sau juridice care au aceste obligații au solicitat și au respectat opțiunile titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora, cu obligația de a sesiza organele abilitate cu constatarea și sancționarea contravențiilor atunci când se evidențiază existența unor nereguli.

3. Fondurile virate în conturile organizațiilor de creatori rămân la dispoziția acestora, urmând a fi angajate și utilizate potrivit obiectului de activitate prevăzut în statutul fiecărei organizații beneficiare constituite potrivit dispozițiilor legale, cu aprobarea organului de conducere al acesteia și cu respectarea întocmai a destinațiilor prevăzute la art. 3 din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare. În acest scop, organizațiile de creatori vor întocmi și vor aproba un buget distinct.

4. În vederea urmăririi încasării și utilizării sumelor reprezentând valoarea timbrului, fiecare organizație de creatori beneficiară are obligația să constituie, în baza prevederilor art. 2 alin. 3 din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, un organism financiar format din 1—3 persoane.

Organismele financiare special constituite în cadrul organizațiilor de creatori au obligația asigurării evidenței încasărilor rezultate din aplicarea timbrului, a cheltuielilor efectuate și respectării destinației fondurilor astfel obținute.

Împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor vor verifica utilizarea, potrivit destinațiilor prevăzute la art. 3 din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, a sumelor încasate de către organizațiile de creatori din aplicarea timbrului.

CAPITOLUL II

Organizarea evidenței contabile și modul de raportare a disponibilităților bănești, a veniturilor și cheltuielilor privind execuția bugetului timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment

1. Unitățile plătitoare care încasează categoriile de timbre reglementate prin Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, sunt obligate să evidențieze în contabilitatea proprie contravaloarea acestora, după cum urmează:

a) agenții economici și persoanele juridice fără scop patrimonial, care încasează sumele rezultate din aplicarea timbrului, efectuează următoarele înregistrări contabile:

— 531	=	%	—	prețul de vânzare,
(512, 411)				respectiv valoarea prestației
			707 (704)	— prețul de vânzare,
				respectiv valoarea prestației, mai puțin valoarea timbrului
		447	—	valoarea timbrului
— 447	=	531 (512)	—	valoarea timbrului datorată, virată;

b) persoanele juridice fără scop patrimonial care, potrivit legii, organizează și conduc contabilitatea în partidă simplă, în conformitate cu prevederile Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității în partidă simplă de către persoanele juridice fără scop patrimonial, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.329/2001;

c) asociațiile familiale care exercită acte de comerț și celelalte persoane fizice care au calitatea de comerciant, în „Registrul jurnal de încasări și plăți”, pe un rând distinct „Sume încasate reprezentând timbrul literar” (cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment), poziții care se centralizează lunar, în vederea determinării sumelor care urmează a fi virate organizațiilor de creatori beneficiare;

d) instituțiile publice — în creditul contului 231 „Creditori” analitic distinct pentru fiecare organizație de creatori beneficiară, prin debitul contului 13 „Casa” sau 120 „Disponibil al instituției publice finanțate din venituri proprii”, după caz.

2. Unitățile beneficiare — organizații de creatori — organizează și conduc contabilitatea disponibilităților bănești, a veniturilor și cheltuielilor privind timbrele reglementate de Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, potrivit Planului de conturi pentru persoanele juridice fără scop patrimonial și normelor metodologice de utilizare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.591/1998, cu modificările și completările ulterioare.

3. Raportarea disponibilităților bănești, a veniturilor și cheltuielilor privind execuția bugetului timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment se face distinct prin anexele la situațiile financiare anuale pentru persoanele juridice fără scop patrimonial, în conformitate cu dispozițiile Ordinului ministrului finanțelor nr. 1.591/1998, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL III

Verificarea operațiunilor de percepere, virare și utilizare a sumelor rezultate din aplicarea timbrului

1. În temeiul art. 7 alin. 2 din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, reprezentanții mandatați ai organizațiilor de creatori, precum și reprezentanții serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Culturii și Cultelor și reprezentanții Oficiului Român pentru Drepturile de Autor pot verifica corectitudinea operațiunilor de percepere și virare a contravalorii timbrului.

În acest sens, organizațiile de creatori beneficiare ale sumelor rezultate din aplicarea timbrului, serviciile publice descentralizate ale Ministerului Culturii și Cultelor și Oficiul Român pentru Drepturile de Autor vor desemna reprezentanți care vor efectua verificările respective, în numele acestora.

Unitățile plătitoare vor prezenta reprezentanților organizațiilor de creatori, ai serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Culturii și Cultelor și ai Oficiului Român pentru Drepturile de Autor ordinul de plată și situația anexă la acesta, întocmită potrivit dispozițiilor prevăzute în anexele nr. 1—8 care fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

De asemenea, unitățile plătitoare vor prezenta documentele prin care titularii de drepturi de autor sau titularii de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, moștenitorii acestora și-au exprimat opțiunea pentru organizația de creatori beneficiară. Documentele sunt cele transmise de persoanele fizice sau juridice care, potrivit prezentelor norme metodologice, au obligația solicitării opțiunilor.

Atunci când din verificările efectuate se evidențiază existența unor nereguli cu privire la modul de percepere și virare a contravalorii timbrei, reprezentanții mandatați ai organizațiilor de creatori, ai serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Culturii și Cultelor și ai Oficiului Român pentru Drepturile de Autor au obligația de a sesiza organele abilitate cu constatarea și sancționarea contravențiilor.

2. În temeiul art. 7 alin. 3 din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, împuternicirii Ministerului Culturii și Cultelor vor verifica modul de utilizare de către organizațiile de creatori beneficiare a sumelor încasate din aplicarea timbrei, în conformitate cu destinațiile prevăzute de lege.

În acest sens, organizațiile de creatori beneficiare vor pune la dispoziție împuterniciților Ministerului Culturii și Cultelor toate documentele necesare pentru a se verifica dacă sumele colectate din aplicarea timbrei au fost utilizate cu respectarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

1. Denumirea, contul și banca organizațiilor de creatori care, până la data elaborării prezentelor norme metodologice, au făcut dovada înființării, organizării și funcționării conform prevederilor legale în vigoare și care îndeplinesc condițiile prevăzute în art. 2 alin. 4 din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, putând beneficia de sumele încasate din cele opt categorii de timbre, sunt cuprinse în listele din anexele nr. 1—8, care pot fi completate ulterior.

2. Pe data intrării în vigoare a prezentelor norme metodologice se abrogă Normele metodologice nr. 48.211/1994 privind perceperea, încasarea, virarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric și al artelor plastice, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 293 din 17 octombrie 1994, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

ANEXA Nr. 1

la normele metodologice

TIMBRUL LITERAR

1. Potrivit prevederilor art. 1 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, timbrul literar se determină prin aplicarea procentului de 2% la prețul de vânzare al unei cărți și se adaugă acestui preț.

2. Timbrul literar se percepe pentru fiecare exemplar de carte beletristică din literatura română sau traduceri (lucrări de proză, critică literară, versuri, piese de teatru, literatură pentru copii, memorialistică, eseuri și altele de aceeași natură), precum și pentru operele clasice sau traducerile cu drepturi de autor care nu mai beneficiază de protecție legală, vândute prin unitățile de orice fel, editate sau nu în România.

3. În cazul lucrărilor care apar în două sau mai multe volume, cu preț de vânzare unic pentru toate volumele sau, diferențiat, pe volum, valoarea timbrului literar se calculează la prețul de vânzare și se adaugă acestui preț, după cum a fost stabilit, pentru toate volumele sau diferențiat pe volum.

4. La volumele editate în seria „casete”, care apar în mai multe unități componente și care au un singur preț de vânzare, valoarea timbrului literar este de 2% din prețul de vânzare pentru întreaga casetă și se adaugă acestui preț.

5. Toate persoanele juridice, precum și persoanele fizice autorizate, care editează sau importă carte beletristică ce urmează să fie vândută cu amănuntul, sunt obligate să determine valoarea timbrului literar și să o imprime distinct pe fiecare carte, adăugând-o prețului de vânzare al acesteia. Vor fi imprimate, de asemenea, denumirea, banca și contul de virament ale uniunii de creatori pentru care a

optat titularul dreptului de autor ori, după caz, moștenitorii acestuia sau importatorul, în cazul cărților beletristice importate.

6. Unitățile plătitoare

Toate persoanele juridice, precum și persoanele fizice autorizate, care editează sau importă carte beletristică ce urmează să fie vândută cu amănuntul, sunt obligate să vireze în conturile organizațiilor de creatori beneficiare sumele încasate, rezultate din aplicarea timbrului literar, răspunzând, potrivit legii, pentru respectarea opțiunii titularilor de drepturi de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora. În acest scop, unitățile plătitoare vor menționa, într-o situație anexă la ordinul de plată, titlul lucrării, numărul de exemplare vândute, prețul de vânzare și suma încasată reprezentând valoarea timbrului literar.

Unitățile care vând cu ridicata carte beletristică nu au dreptul să încaseze valoarea timbrului literar, cu excepția cazurilor în care vânzarea se face către persoane fizice sau persoane juridice care nu achiziționează carte în scopul revânzării.

În cazul cărților beletristice pentru care drepturile de autor se află în perioada de protecție legală, destinația timbrului literar va fi hotărâtă de titularii de drepturi de autor ori, după caz, de moștenitorii acestora.

Pentru cărțile beletristice importate, destinația sumelor încasate din aplicarea timbrului literar va fi hotărâtă de către importator.

Pentru operele clasice sau traducerile ale căror drepturi de autor nu se mai află în perioada de protecție legală, destinația sumelor încasate din aplicarea timbrului literar va fi hotărâtă de către editor.

În cazul în care există mai multe organizații de creatori ce pot beneficia de sumele încasate din aplicarea timbrului literar, iar toți cei în drept nu își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși editorul face dovada că a solicitat exprimarea acesteia, destinația timbrului literar va fi hotărâtă de către editor.

În cazul în care numai o parte din cei în drept își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși editorul face dovada că a solicitat tuturor exprimarea acesteia, sumele obținute din aplicarea timbrului literar vor fi virate în contul organizațiilor pentru care și-au exprimat opțiunea cei în drept și în contul organizației alese de către editor, pentru cei care nu și-au exprimat opțiunea, potrivit regulilor de mai sus.

În cazul în care nici titularii de drepturi de autor sau moștenitorii acestora și nici editorii sau importatorii, după

caz, nu și-au manifestat opțiunea, sumele obținute din aplicarea timbrului literar vor fi virate în mod egal în contul organizațiilor de creatori prevăzute în lista organizațiilor de creatori beneficiare ale timbrului literar.

Solicitarea opțiunii titularilor de drepturi de autor sau a moștenitorilor acestora, după caz, se face de către editor, pe baza documentului justificativ prevăzut în anexă, o dată cu încheierea contractului de editare.

7. Unitățile beneficiare

Organizațiile de creatori beneficiare ale timbrului literar sunt:

1. Uniunea Scriitorilor din România (U.S.R.), cont de virament nr. 2511.1-171.1/Rol, B.C.R. – Unirea;

2. Asociația Scriitorilor Profesioniști din România (ASPRO), cont de virament nr. 2511.1-3009.1/Rol, B.C.R. – sectorul 1.

ANEXA Nr. 2

la normele metodologice

TIMBRUL CINEMATOGRAFIC

1. Potrivit prevederilor art. 1 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, timbrul cinematografic se determină prin aplicarea procentului de 2% la prețul unui bilet și se adaugă acestui preț.

Timbrul cinematografic se percepe pentru spectacolele cinematografice și video organizate în țară.

2. Unitățile plătitoare

Toate persoanele fizice sau juridice care sunt autorizate de către Centrul Național al Cinematografiei să organizeze spectacole cinematografice sau video în țară sunt obligate să determine valoarea timbrului cinematografic, să o adauge la prețul de vânzare al biletului și să imprime pe fiecare bilet mențiunea „Prețul include timbrul cinematografic“.

Unitățile plătitoare sunt obligate să vireze în contul organizațiilor de creatori beneficiare sumele încasate, rezultate din aplicarea timbrului cinematografic, răspunzând, potrivit legii, pentru respectarea opțiunii titularilor de drepturi de autor sau a titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora, iar în cazul operelor cinematografice străine, a distribuitorului.

În acest scop, unitățile plătitoare vor menționa, într-o situație anexă la ordinul de plată, denumirea spectacolului, numărul biletelor vândute, prețul de vânzare și suma încasată reprezentând valoarea timbrului cinematografic.

Pentru operele cinematografice românești, producătorul va solicita opțiunea titularilor de drepturi de autor sau a titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora, pentru organizația de creatori din domeniul cinematografiei, beneficiară a timbrului cinematografic, pe care o va comunica distribuitorului.

În cazul în care există mai multe organizații de creatori ce pot beneficia de sumele încasate din aplicarea timbrului cinematografic, iar toți cei în drept nu își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși producătorul face dovada că a solicitat exprimarea acesteia, destinația timbrului cinematografic va fi hotărâtă de către producător. În aceeași situație, pentru filmele realizate în coproducție, destinația timbrului cinematografic va fi hotărâtă de comun acord de către coproducători.

Pentru operele cinematografice străine, destinația timbrului cinematografic va fi hotărâtă de către distribuitor.

Pentru operele cinematografice ale căror drepturi de autor sau drepturi conexe nu se mai află în perioada de protecție legală, destinația timbrului cinematografic va fi hotărâtă de către titularul dreptului de difuzare.

În cazul în care numai o parte din cei în drept își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși producătorul face dovada că a solicitat tuturor exprimarea acesteia, sumele obținute din aplicarea timbrului cinematografic vor fi virate în contul organizațiilor pentru care și-au exprimat opțiunea cei în drept și în contul organizației alese de către producător, pentru cei care nu și-au exprimat opțiunea, potrivit regulilor de mai sus.

În cazul în care nici titularii de drepturi de autor sau titularii de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, moștenitorii acestora și nici producătorii, distribuitorii sau, după caz, titularii dreptului de difuzare nu și-au manifestat opțiunea, sumele obținute din aplicarea timbrului cinematografic vor fi virate în mod egal în conturile organizațiilor de creatori beneficiare ale timbrului cinematografic.

Solicitarea opțiunii titularilor de drepturi de autor sau a titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora, pentru operele cinematografice românești, se face de către producător, pe baza documentului justificativ prevăzut în anexă, pe care o va comunica distribuitorului. În cazul în care opțiunea aparține producătorului, acesta o va comunica distribuitorului.

Opțiunea titularilor de drepturi de autor sau a titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora, respectiv opțiunea producătorului, va fi comunicată de către distribuitor unităților plătitoare, în același timp cu transmiterea spre difuzare a operelor cinematografice românești.

Pentru operele cinematografice străine, opțiunea distribuitorului va fi comunicată direct de către acesta unităților plătitoare.

3. Unitățile beneficiare

Organizațiile de creatori beneficiare ale timbrului cinematografic sunt:

1. Uniunea Autorilor și Realizatorilor de Film din România (U.A.R.F.), cont de virament nr. 25.11.00921903638, B.R.D. – S.M.B.;

2. Uniunea Cineaștilor din România (UCIR), cont de virament nr. 25.11.1-238.1/Rol, B.C.R. – Unirea.

TIMBRUL TEATRAL

1. Potrivit prevederilor art. 1 alin. 1 lit. c) din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, timbrul teatral se determină prin aplicarea procentului de 5% la prețul unui bilet și se adaugă acestui preț.

Timbrul teatral se percepe pentru spectacolele organizate în țară de persoanele juridice și persoanele fizice autorizate care produc spectacole cu artiști profesioniști din domeniul teatrului.

2. Unitățile plătitoare

Toate persoanele juridice și persoanele fizice autorizate care produc spectacole cu artiști profesioniști din domeniul teatrului, în România, sunt obligate să determine valoarea timbrului teatral, să o adauge la prețul de vânzare al biletului și să imprime pe fiecare bilet mențiunea „Prețul include timbrul teatral“.

Unitățile plătitoare sunt obligate să vireze în conturile organizațiilor de creatori beneficiare sumele încasate, rezultate din aplicarea timbrului teatral, răspunzând, potrivit legii, pentru respectarea opțiunii titularilor de drepturi de autor sau a titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora.

În acest scop, unitățile plătitoare vor menționa, într-o situație anexă la ordinul de plată, denumirea spectacolului, numărul biletelor vândute, prețul de vânzare și suma încasată reprezentând valoarea timbrului teatral.

În cazul în care există mai multe organizații de creatori ce pot beneficia de sumele încasate din aplicarea timbrului teatral, iar toți cei în drept nu își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși producătorul face dovada că a solicitat

exprimarea acesteia, destinația timbrului teatral va fi hotărâtă de către producător.

În cazul în care numai o parte din cei în drept își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși producătorul face dovada că a solicitat tuturor exprimarea acesteia, sumele obținute din aplicarea timbrului teatral vor fi virate în contul organizațiilor pentru care și-au exprimat opțiunea cei în drept și în contul organizației alese de către producător, pentru cei care nu și-au exprimat opțiunea, potrivit regulilor de mai sus.

În aceeași situație, pentru spectacolele realizate în coproducție, organizația de creatori beneficiară va fi hotărâtă de comun acord de către coproducători.

În cazul în care nici titularii de drepturi de autor sau titularii de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, moștenitorii acestora și nici producătorul nu și-au manifestat opțiunea, sumele rezultate din aplicarea timbrului teatral vor fi virate în mod egal organizațiilor de creatori beneficiare.

Solicitarea opțiunii titularilor de drepturi de autor sau a titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, moștenitorilor acestora se face de către producător pe baza documentului justificativ prevăzut în anexă.

3. Unitățile beneficiare

Organizațiile de creatori beneficiare ale timbrului teatral sunt:

— Uniunea Teatrală din România (UNITER), cont de virament nr. 2511-4951/Rol, B.C.R. – sectorul 1.

TIMBRUL MUZICAL

1. Potrivit prevederilor art. 1 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, timbrul muzical se determină prin aplicarea procentului de 5% la prețul unui bilet și de 2% la prețul fiecărui disc, fiecărei tipărituri, casete video și audio înregistrate, cu caracter muzical, altele decât cele folclorice sau de divertisment, și se adaugă acestor prețuri.

Dispozițiile referitoare la casetele video și audio înregistrate se aplică în mod corespunzător și pentru CD și DVD înregistrate, cu caracter muzical, altele decât cele folclorice sau de divertisment.

Timbrul muzical se percepe pentru toate spectacolele muzicale organizate în țară, inclusiv pentru spectacolele din cabarete, discoteci, baruri și restaurante, cu intrare pe bază de bilet, precum și pentru înregistrările muzicale, cu excepția celor folclorice și de divertisment.

2. A. Unitățile plătitoare pentru operele clasice ale căror drepturi de autor nu se mai află în perioada de protecție legală

Pentru operele clasice ale căror drepturi de autor nu se mai află în perioada de protecție legală, destinația timbrului muzical plătit de distribuitor va fi hotărâtă astfel:

a) în cazul filmului străin, contravaloarea timbrului muzical se varsă la Fondul cinematografic;

b) în cazul înregistrărilor muzicale, de către producător;

c) în cazul spectacolelor organizate în țară, de către producător, pentru partea aferentă dreptului de autor, care nu se mai află în perioada de protecție legală, și de către titularii celorlalte drepturi de autor sau drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, de moștenitorii acestora.

B. Unitățile plătitoare pentru operele ale căror drepturi de autor se află în perioada de protecție legală:

a) toate persoanele juridice, precum și persoanele fizice autorizate, care organizează în țară spectacole muzicale, altele decât cele folclorice sau de divertisment, sunt obligate să determine valoarea timbrului muzical, să o adauge la prețul de vânzare al biletului și să imprime pe fiecare bilet mențiunea „Prețul include timbrul muzical“;

b) toate persoanele juridice, precum și persoanele fizice autorizate, care produc în țară înregistrări muzicale pe suporturile enumerate la pct. 1 alin. 2, altele decât cele folclorice sau de divertisment, sunt obligate să determine valoarea timbrului muzical adăugând-o la prețul acestora.

Unitățile plătitoare sunt obligate să vireze în conturile organizațiilor de creatori beneficiare sumele încasate,

rezultate din aplicarea timbrului muzical, răspunzând, potrivit legii, pentru respectarea opțiunii titularilor de drepturi de autor sau a titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora.

În acest scop, unitățile plătitoare vor menționa, într-o situație anexă la ordinul de plată, denumirea spectacolului, numărul biletelor vândute, prețul de vânzare și suma încasată reprezentând valoarea timbrului muzical, respectiv denumirea produsului, numărul de exemplare vândute, prețul de vânzare și suma încasată reprezentând valoarea timbrului muzical.

Pentru înregistrările muzicale provenite din import, destinația timbrului muzical va fi hotărâtă de către importator.

În cazul în care numai o parte din cei în drept își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși producătorii fac dovada că au solicitat tuturor exprimarea acesteia, sumele obținute din aplicarea timbrului muzical vor fi virate în contul organizațiilor pentru care și-au exprimat opțiunea cei în drept și în contul organizației alese de către producător, pentru cei care nu și-au exprimat opțiunea, potrivit regulilor de mai sus.

În cazul în care nici o persoană dintre cele îndreptățite nu își manifestă opțiunea, sumele rezultate din aplicarea

timbrului muzical vor fi virate în mod egal organizațiilor de creatori beneficiare.

Solicitarea opțiunii titularilor de drepturi de autor sau a titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora se face de către producători pe baza documentului justificativ prevăzut în anexă.

3. Unitățile beneficiare

Organizațiile de creatori beneficiare ale timbrului muzical sunt:

1. Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România (U.C.M.R.), cont de virament nr. S.V. 13003394450, B.R.D. — Victoria;

2. Uniunea Criticilor, Redactorilor și Realizatorilor Muzicali din România (U.C.R.R.M.R.), cont de virament nr. 25.11.00996061338, B.R.D. — Unirea;

3. Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România (U.C.I.M.R.), cont de virament nr. 2511.117326.1/Rol, B.C.R. — sectorul 1;

4. Uniunea Interpreților, Coregrafilor și Criticilor Muzicali din România (U.I.C.C.M.), cont de virament nr. 25.11.1-2498.1/Rol, B.C.R. — sectorul 1.

ANEXA Nr. 5

la normele metodologice

TIMBRUL FOLCLORIC

1. Potrivit prevederilor art. 1 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, timbrul folcloric se determină prin aplicarea procentului de 5% la prețul unui bilet și de 2% la prețul fiecărei tipărituri, casete video și audio folclorice, înregistrate, și se adaugă acestor prețuri.

Timbrul folcloric se percepe pentru toate spectacolele folclorice organizate în țară, inclusiv pentru spectacolele din cabarete, discoteci, baruri și restaurante, cu intrare pe bază de bilet, cu caracter exclusiv folcloric, precum și pentru înregistrările cu caracter folcloric.

Dispozițiile referitoare la casetele video și audio înregistrate se aplică în mod corespunzător și pentru discuri, CD și DVD înregistrate, cu caracter folcloric.

2. Unitățile plătitoare:

a) toate persoanele juridice, precum și persoanele fizice autorizate, care organizează în țară spectacole folclorice, sunt obligate să determine valoarea timbrului folcloric, să o adauge la prețul de vânzare al biletului și să imprime pe fiecare bilet mențiunea „Prețul include timbrul folcloric“;

b) toate persoanele juridice, precum și persoanele fizice autorizate, care produc în țară înregistrări folclorice pe suporturile enumerate la pct. 1 alin. 3, sunt obligate să determine valoarea timbrului folcloric adăugând-o la prețul acestora.

Unitățile plătitoare sunt obligate să vireze în conturile organizațiilor de creatori beneficiare sumele încasate, rezultate din aplicarea timbrului folcloric, răspunzând, potrivit legii, pentru respectarea opțiunii titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori a moștenitorilor acestora, după caz.

În acest scop, unitățile plătitoare vor menționa, într-o situație anexă la ordinul de plată, denumirea spectacolului, numărul biletelor vândute, prețul de vânzare și suma

încasată reprezentând valoarea timbrului folcloric, respectiv denumirea produsului, numărul de exemplare vândute, prețul de vânzare și suma încasată reprezentând valoarea timbrului folcloric.

Pentru înregistrările muzicale provenite din import, destinația timbrului va fi hotărâtă de către importator.

În cazul în care există mai multe organizații de creatori ce pot beneficia de sumele încasate din aplicarea timbrului folcloric, iar toți cei în drept nu își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși producătorii sau editorii fac dovada că au solicitat exprimarea opțiunii, destinația timbrului folcloric va fi hotărâtă de către editor sau de producător, după caz.

În cazul în care numai o parte din cei în drept își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși producătorul face dovada că a solicitat tuturor exprimarea acesteia, sumele obținute din aplicarea timbrului folcloric vor fi virate în contul organizațiilor pentru ca și-au exprimat opțiunea cei în drept și în contul organizației alese de către producător, pentru cei care nu și-au exprimat opțiunea, potrivit regulilor de mai sus.

În cazul în care nici o persoană dintre cele îndreptățite nu își manifestă opțiunea, sumele rezultate din aplicarea timbrului folcloric vor fi virate în mod egal organizațiilor de creatori beneficiare.

Solicitarea opțiunii titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori a moștenitorilor acestora, după caz, se face de către producătorii spectacolelor sau de către producătorii înregistrărilor folclorice, pe baza documentului justificativ prevăzut în anexă.

Opțiunea importatorului pentru înregistrările folclorice provenite din import va fi comunicată direct de către acesta unităților plătitoare.

3. Unitățile beneficiare

Organizațiile de creatori beneficiare ale timbrului folcloric sunt:

1. Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, (U.C.M.R.), cont de virament nr. S.V. 13003394450,

B.R.D. — Victoria;

2. Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România (U.C.I.M.R.), cont de virament nr. 2511.117326.1/Rol, B.C.R. — sectorul 1.

ANEXA Nr. 6

la normele metodologice

TIMBRUL ARTELOR PLASTICE

1. Potrivit prevederilor art. 1 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, timbrul artelor plastice se determină prin aplicarea procentului de 0,5% la prețul de vânzare al operei de artă și se adaugă acestui preț.

Timbrul artelor plastice se percepe pentru operele de artă din domeniile picturii, sculpturii, graficii, artei decorative și artei aplicate.

Prin *opere de artă din domeniul picturii* se înțelege operele de artă care reprezintă o imagine, un model etc., realizate pe pânză, carton, sticlă, perete sau alte materiale asemănătoare, cu ajutorul pensulei, al altor instrumente și al culorilor, precum tablouri, fresce și altele.

Prin *opere de artă din domeniul sculpturii* se înțelege operele de artă realizate prin cioplirea, modelarea și turnarea în diverse materiale, cum ar fi piatră, lemn, metal și alte materiale asemănătoare, precum și prin alte tehnici.

Prin *opere de artă din domeniul graficii* se înțelege operele de artă care au la bază desenul (linii, puncte, figuri geometrice, naturale și simbolice etc.) și care folosesc diverse procedee tehnice de realizare și multiplicare, pe diferite materiale, inclusiv cele realizate în scop publicitar.

Prin *opere de artă din domeniul artei decorative* se înțelege operele de artă realizate cu mijloace specifice artelor plastice pentru decorarea interiorului sau exteriorului clădirilor și a altor obiecte.

Prin *opere de artă din domeniul artei aplicate* se înțelege operele de artă care, prin mijloace specifice artelor plastice, împodobesc obiecte funcționale.

2. Unitățile plătitoare

Toate persoanele fizice sau juridice care comercializează opere de artă din domeniile prevăzute la pct. 1 sunt obligate să determine valoarea timbrului artelor plastice și să o aplice distinct, pe fiecare operă de artă, adăugând-o la prețul de vânzare al acesteia.

În cazul operelor de artă pentru care nu este posibilă aplicarea timbrului artelor plastice, valoarea acestuia va fi

înscrisă în documentul care face dovada vânzării, după caz.

Unitățile plătitoare sunt obligate să vireze în conturile organizațiilor de creatori beneficiare sumele încasate, rezultate din aplicarea timbrului artelor plastice, răspunzând, potrivit legii, pentru respectarea opțiunii titularilor de drepturi de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora.

În acest scop, unitățile plătitoare vor menționa, într-o situație anexă la ordinul de plată, titlul lucrării, numele autorului, numărul de exemplare vândute, prețul de vânzare și suma încasată reprezentând valoarea timbrului artelor plastice.

În cazul în care există mai multe organizații de creatori ce pot beneficia de sumele încasate din aplicarea timbrului artelor plastice, iar toți cei în drept nu își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși unitățile plătitoare fac dovada că au solicitat exprimarea acesteia, destinația timbrului artelor plastice va fi hotărâtă de către unitățile plătitoare.

În cazul în care numai o parte din cei în drept își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși unitățile plătitoare fac dovada că au solicitat tuturor exprimarea acesteia, sumele obținute din aplicarea timbrului artelor plastice vor fi virate în contul organizațiilor pentru care și-au exprimat opțiunea cei în drept și în contul organizației alese de către unitatea plătitoare, pentru cei care nu și-au exprimat opțiunea, potrivit regulilor de mai sus.

În cazul în care nici o persoană dintre cele îndreptățite nu își manifestă opțiunea, sumele rezultate din aplicarea timbrului artelor plastice vor fi virate în mod egal organizațiilor de creatori beneficiare.

Solicitarea opțiunii titularilor de drepturi de autor ori a moștenitorilor acestora se face de către unitățile plătitoare, pe baza documentului justificativ prevăzut în anexă.

3. Unitățile beneficiare

Organizațiile de creatori beneficiare ale timbrului artelor plastice sunt:

— Uniunea Artiștilor Plastici (U.A.P.), cont de virament nr. 2511.31283.3/Rol, B.C.R. — sectorul 1.

ANEXA Nr. 7

la normele metodologice

TIMBRUL ARHITECTURII

1. Potrivit prevederilor art. 1 alin. 1 lit. g) din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, timbrul arhitecturii se determină prin aplicarea procentului de 0,5 % din valoarea investiției, indiferent de beneficiarul sau de destinația acesteia.

Timbrul arhitecturii se adaugă la valoarea investiției și se achită o dată cu taxa pentru autorizația de construcție.

Timbrul arhitecturii se percepe pentru toate investițiile efectuate pe baza proiectelor elaborate de arhitecți sau de arhitecți conductori, în limitele competențelor pe care aceștia le au prin lege și pentru a căror realizare este necesară, potrivit legii, autorizația de construire.

2. Unitățile plătitoare

Toate autoritățile administrației publice locale care eliberează autorizație de construire, potrivit legii, denumite în continuare *unități plătitoare*, sunt obligate să determine valoarea timbrului arhitecturii pentru fiecare investiție pentru care se solicită autorizație de construire, prin calcularea procentului de 0,5‰ din valoarea investiției, și să îl perceapă de la investitor o dată cu eliberarea autorizației de construire.

Unitățile plătitoare sunt obligate să vireze în conturile organizațiilor de creatori beneficiare sumele încasate, rezultate din aplicarea timbrului arhitecturii, răspunzând, potrivit legii, pentru respectarea opțiunii titularilor de drepturi de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora.

În acest scop, unitățile plătitoare vor menționa, într-o situație anexă la ordinul de plată, denumirea investiției, datele de identificare a investitorului, numele autorului proiectului, valoarea investiției și suma încasată reprezentând valoarea timbrului arhitecturii.

În cazul în care există mai multe organizații de creatori ce pot beneficia de sumele încasate din aplicarea timbrului arhitecturii, iar toți cei în drept nu își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși unitățile plătitoare fac dovada că au

solicitat exprimarea opțiunii, destinația timbrului arhitecturii va fi hotărâtă de către unitățile plătitoare.

În cazul în care numai o parte din cei în drept își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși unitățile plătitoare fac dovada că au solicitat tuturor exprimarea acesteia, sumele obținute din aplicarea timbrului arhitecturii vor fi virate în contul organizațiilor pentru care și-au exprimat opțiunea cei în drept și în contul organizației alese de către unitatea plătitoare, pentru cei care nu și-au exprimat opțiunea, potrivit regulilor de mai sus.

În cazul în care nici o persoană dintre cele îndreptățite nu își manifestă opțiunea, sumele rezultate din aplicarea timbrului arhitecturii vor fi virate în mod egal organizațiilor de creatori beneficiare.

Solicitarea opțiunii titularilor de drepturi de autor ori a moștenitorilor acestora se face de către unitățile plătitoare, pe baza documentului justificativ prevăzut în anexă, în același timp cu eliberarea autorizației de construire.

3. Unitățile beneficiare

Organizațiile de creatori beneficiare ale timbrului arhitecturii sunt:

— Uniunea Arhitecților din România (U.A.R.), cont de virament nr. 121052800/Rol 3, Finans Bank — Doamnei.

ANEXA Nr. 8

la normele metodologice

TIMBRUL DE DIVERTISMENT

1. Potrivit prevederilor art. 1 alin. 1 lit. h) din Legea nr. 35/1994, cu modificările și completările ulterioare, timbrul de divertisment se determină prin aplicarea procentului de 3% la prețul unui bilet și se adaugă acestuia.

Timbrul de divertisment se percepe pentru spectacolele artistico-sportive, altele decât cele la care se aplică alte timbre, și pentru spectacolele de circ organizate în țară.

2. Unitățile plătitoare

Toate persoanele juridice, precum și persoanele fizice autorizate, care organizează în țară spectacole artistico-sportive, altele decât cele la care se aplică alte timbre, și spectacole de circ, sunt obligate să determine valoarea timbrului de divertisment, să o adauge la prețul de vânzare al biletului și să imprime pe fiecare bilet mențiunea „Prețul include timbrul de divertisment“.

Unitățile plătitoare sunt obligate să vireze în conturile organizațiilor de creatori beneficiare sumele încasate, rezultate din aplicarea timbrului de divertisment, răspunzând, potrivit legii, pentru respectarea opțiunii titularilor de drepturi de autor sau a titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora.

În acest scop, unitățile plătitoare vor menționa, într-o situație anexă la ordinul de plată, denumirea spectacolului, numărul biletelor vândute, prețul de vânzare și suma încasată reprezentând valoarea timbrului de divertisment.

În cazul în care există mai multe organizații de creatori ce pot beneficia de sumele încasate din aplicarea timbrului de divertisment, iar toți cei în drept nu își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși producătorul face dovada că a solicitat exprimarea opțiunii, destinația timbrului de divertisment va fi hotărâtă de către producător. În aceeași situație,

pentru spectacolele realizate în coproducție, destinația timbrului de divertisment va fi hotărâtă de comun acord de către coproducători.

În cazul în care numai o parte din cei în drept își manifestă opțiunea, potrivit legii, deși producătorul face dovada că a solicitat tuturor exprimarea acesteia, sumele obținute din aplicarea timbrului de divertisment vor fi virate în contul organizațiilor pentru care și-au exprimat opțiunea cei în drept și în contul organizației alese de către producător, pentru cei care nu și-au exprimat opțiunea, potrivit regulilor de mai sus.

În cazul în care nici o persoană dintre cele îndreptățite nu își manifestă opțiunea, sumele rezultate din aplicarea timbrului de divertisment vor fi virate în mod egal organizațiilor de creatori beneficiare.

Solicitarea opțiunii titularilor de drepturi de autor sau a titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora se face de către producătorul spectacolului artistico-sportiv sau de circ, pe baza documentului justificativ prevăzut în anexă.

3. Unitățile beneficiare

Organizațiile de creatori beneficiare ale timbrului de divertisment sunt:

1. Uniunea Teatrală din România (UNITER), cont de virament nr. 25110.099.655.10.528, B.R.D. — Victoria;

2. Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, (U.C.M.R.), cont de virament nr. S.V. 13003394450, B.R.D. — Victoria;

3. Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România (U.C.I.M.R.), cont de virament nr. 2511.117326.1/Rol, B.C.R. — sectorul 1.

*ANEXĂ
la anexele nr. 1—8*

**DOCUMENT JUSTIFICATIV
pentru exprimarea opțiunii pentru timbrul*)**

Calitatea:

Nr. crt.	Numele și prenumele (calitatea)	Opera	Organizația de creatori beneficiară	Data	Semnătura

*) Pot fi folosite unul sau mai multe rânduri.

ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI

CONSILIUL CONCURENȚEI

DECIZIA Nr. 447 din 22 octombrie 2003

Președintele Consiliului Concurenței,
în baza:

1. Decretului nr. 1.075/2001 privind numirea membrilor Consiliului Concurenței;
2. Legii concurenței nr. 21/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 30 aprilie 1996;
3. Regulamentului de organizare, funcționare și procedură al Consiliului Concurenței, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 bis din 25 martie 1997, cu modificările ulterioare;
4. Regulamentului pentru aplicarea prevederilor art. 5 și 6 din Legea concurenței nr. 21/1996, privind practicile anticoncurențiale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 bis din 9 iunie 1997;
5. materialelor din dosarul cauzei (RS-331 din 22 septembrie 2003);
6. Notei Departamentului servicii (V₂-1.944 din 22 octombrie 2003), luând în considerare că:

1. Societatea de ASIGURARE REASIGURARE ARDAF — S.A., cu Adresa înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RS-331 din 22 septembrie 2003, a sesizat eventuala încălcare a art. 5 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996 prin modul de organizare a licitației de către Societatea Comercială „Compania Națională de Transporturi Aeriene Române — TAROM” — S.A., prin Bursa Română de Mărfuri, având ca obiect achiziționarea de servicii de asigurări CASCO aeronave și răspunderi din activități aeronautice pentru perioada 1 octombrie 2003 — 30 septembrie 2004.

2. La data de 29 august 2003 Bursa Română de Mărfuri a anunțat printr-un comunicat de presă organizarea unei licitații publice deschise cu calificare și selecție, cu oferte în plic închis, pentru Societatea Comercială „Compania Națională de Transporturi Aeriene Române — TAROM” — S.A., care solicită achiziționarea de servicii de asigurări CASCO aeronave și răspunderi din activități aeronautice pentru perioada 1 octombrie 2003 — 30 septembrie 2004.

3. În sesizare se susțin următoarele:

În „Documentația pentru elaborarea și prezentarea ofertei” condițiile de calificare ce trebuiau îndeplinite de ofertanți sunt structurate pe trei categorii:

- condiții privind eligibilitatea;
- condiții privind capacitatea economico-financiară;
- condiții privind capacitatea tehnică.

Referitor la ultimele două condiții, ARDAF — S.A. susține că cerințele minime înscrise, prin inechitatea lor, au condus la descalificarea celorlalți trei ofertanți și acceptarea unei singure oferte, cea a OMNIASIG — S.A.

• Una dintre aceste cerințe, referitoare la experiența similară, constă în „îndeplinirea și finalizarea în perioada 2000—2003 a unuia sau mai multor contracte pentru pachete de asigurări CASCO aeronave și răspunderi din activități aeronautice, la care valoarea de asigurare a fost de cel puțin 200.000.000 USD”.

ARDAF — S.A. precizează că „suma creează o situație artificială de departajare”, deoarece „o singură societate întrunește condițiile impuse de acest criteriu, respectiv OMNIASIG — S.A., care a asigurat în ultimii 2 ani flota TAROM, cedând integral riscurile reasiguratorilor externi”.

De asemenea, ARDAF — S.A. susține că „TAROM — S.A., în calitate de parte a contractelor încheiate cu OMNIASIG — S.A., cunoștea cu exactitate valoarea sumei asigurate, din această perspectivă apărând evident faptul că includerea în caietul de sarcini a baremului de 200.000.000 USD nu s-a realizat întâmplător, ci în mod deliberat“. Astfel, reclamantul a fost eliminat din competiție, deși a îndeplinit toate celelalte criterii de calificare.

• Cea de-a doua cerință minimă, referitoare la capacitatea tehnică, pe care ofertantul trebuia să o îndeplinească pentru a fi considerat calificat, prevede „lista cuprinzând reasigurătorii (subscriitorii) de la care dețineți confirmarea reasigurării pe piața internațională a sumelor pe care vă angajați să le asigurați conform caietului de sarcini, cât și cota procentuală deținută de fiecare subscriitor“.

În caietul de sarcini, în ceea ce privește criteriul privind ratingul liderului reasigurător, Societatea Comercială ARDAF — S.A. susține că există o situație de monopol, prin impunerea cerinței ca „acesta să fie dat de instituții specializate, cum ar fi Standard & Poor's, Moodys sau AM Best; de asemenea, liderul reasigurătorilor să aibă ratingul AAA, minimum 90% din restul reasigurătorilor să aibă un rating de A+ sau superior“.

Prin urmare, ARDAF — S.A. precizează că „prin impunerea plafonului de 200.000.000 USD, TAROM — S.A. a manifestat o atitudine profund anticoncurențială în încercarea de a anihila concurența“ și „prin modul cum au fost concepute și transpuse în caietul de sarcini cele două cerințe minime reprezentând baza de selecție a ofertanților, TAROM — S.A. a adoptat un comportament vădit anticoncurențial, excluzând orice fel de concurență între ofertanți, în scopul de a favoriza participarea și adjudecarea licitației de către OMNIASIG — S.A.“, solicitând Consiliului Concurenței:

„— dispunerea declanșării unei investigații cu privire la încălcarea prevederilor Legii concurenței nr. 21/1996, prin modul de organizare a licitației de către Societatea Comercială «Compania Națională de Transporturi Aeriene Române — TAROM» — S.A., prin Bursa Română de Mărfuri, având ca obiect achiziționarea de servicii de asigurări CASCO aeronave și răspunderi din activități aeronautice pentru perioada 1 octombrie 2003 — 30 septembrie 2004;

— anularea licitației prin care a fost desemnată câștigătoare OMNIASIG — S.A., cu încălcarea normelor privind libera concurență;

— reluarea licitației, cu eliminarea cerinței discriminatorii cuprinse în secțiunea II pct. B 4.1.6 din caietul de sarcini.“

4. Din analiza sesizării și a documentelor existente la dosarul cauzei s-au constatat următoarele:

• organizatorul procedurii a transmis invitații de participare la procedură către mai multe societăți, potențiali participanți. Dintre acestea au achiziționat Documentația pentru elaborarea și prezentarea ofertei următoarele societăți: ASA ASIGURĂRI ATLASIB — S.A., UNITA — S.A., AGI ROMÂNIA — S.A., ASIROM — S.A., OMNIASIG — S.A., ARDAF — S.A., ALLIANZ ȚIRIAC — S.A. și ASTRA — S.A.

Societățile OMNIASIG — S.A., ARDAF — S.A., ALLIANZ ȚIRIAC — S.A. și ASTRA — S.A. s-au înscris pentru procedura de achiziție prin licitație și au constituit garanția de participare la licitație;

• pe data de 5 septembrie 2003 Societatea Comercială ARDAF — S.A. a înaintat o contestație către Societatea Comercială TAROM — S.A. împotriva Documentației pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru participării la procedura de atribuire a contractului de achiziție de servicii de asigurări CASCO aeronave și răspunderi din activități aeronautice pentru perioada 1 octombrie 2003 — 30 septembrie 2004, emisă de Societatea Comercială TAROM — S.A., prin care solicită să se constate că nu au fost respectate prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001*) privind achizițiile publice, și anume:

— art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 prevede că pentru atribuirea unui contract de achiziție publică se aplică în mod obligatoriu una dintre următoarele proceduri: licitație deschisă, licitație restrânsă, negociere și cerere de ofertă, iar în documentația TAROM — S.A. se precizează că achiziția se va face prin licitație deschisă cu calificare și selecție, etapă de calificare specifică licitației restrânse și nu licitației publice;

— impunerea cerințelor minime de calificare — pct. B 4.1 din secțiunea I din documentație — încalcă prevederile art. 2, 14, 25 și 26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001;

— prin neacceptarea depunerii de oferte comune de către persoane juridice sau fizice care se asociază în acest scop se încalcă prevederile art. 43 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001;

• prin Adresa din 7 septembrie 2003 Bursa Română de Mărfuri, în calitate de organizator al procedurii, răspunde contestației formulate, precizând că „licitația este organizată din fonduri proprii și deci nu se aplică Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, ci Regulamentul Bursei Române de Mărfuri“. Acest lucru este menționat și în Fișa de date a achiziției pct. A.3 „Legislație aplicabilă“, unde mai sunt menționate: Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 2.006/2002 privind achiziționarea și vânzarea de produse prin Bursa Română de Mărfuri, Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 352/2003 și Ordinul ministrului finanțelor publice și al ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 1.013/873/2001 privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de servicii;

• prin Adresa din 11 septembrie 2003 Societatea Comercială ARDAF — S.A. adresează o scrisoare președintelui Bursei Române de Mărfuri, semnalând că „în caietul de sarcini pentru TAROM — S.A., în ceea ce privește ratingul reasigurătorilor există o situație de monopol, cerându-se un rating AAA“ și, prin urmare, „un rating AA+ nu ar pune în pericol interesele companiei TAROM — S.A. în cazul apariției unuia sau mai multor evenimente, chiar dacă se au în vedere obiectul și valoarea contractului în cauză“;

*) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002 și ulterior a fost modificată prin Legea nr. 386/2003 și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 106/2003.

- în comunicatul de presă din 8 septembrie 2003 Bursa Română de Mărfuri aduce unele modificări la documentație, printre care: la art. B.4.1 secțiunea II „Capacitate tehnică“, punctul 6 va avea următorul conținut: „Experiența similară: îndeplinirea și finalizarea în perioada 2000—2003 a unuia sau mai multor contracte pentru pachete de asigurări CASCO aeronave și răspunderi din activități aeronautice, la care valoarea de asigurare totală a fost de cel puțin 200.000.000 USD (adică circa 10% din totalul sumelor asigurate — Adresa TAROM — S.A. nr. SG 9.102/7.10.2003, înregistrată cu nr. V2/1.881/7.10.2003)“;

- în Hotărârea nr. 1 din 12 septembrie 2003 Comisia de licitație, după deschiderea plicurilor sigilate conținând documentele de calificare și anunțarea documentelor depuse de ofertanți, a hotărât continuarea procedurii de licitație în data de 15 septembrie 2003, dată la care se vor anunța numele ofertanților calificați și selectați pentru etapa următoare (Societatea Comercială ARDAF — S.A. a semnat Hotărârea nr. 1 din 12 septembrie 2003, cu mențiunea „obiecțiuni depuse la registratura BRM la orele 16:10“ — după expirarea termenului limită prevăzut în documentația de licitație, respectiv secțiunea II pct. D.1.2 — 12 septembrie 2003, ora 12:00, Societatea Comercială ALLIANZ ȚIRIAC — S.A. a semnat Hotărârea nr. 1 din 12 septembrie 2003, cu mențiunea „obiecțiuni depuse la registratura BRM la orele 15:45“ — după expirarea termenului limită prevăzut în documentația de licitație, respectiv secțiunea II pct. D.1.2 — 12 septembrie 2003, ora 12:00);

- în Hotărârea nr. 2 din 15 septembrie 2003 Comisia de licitație a hotărât următoarele:

- Societatea Comercială OMNIASIG — S.A. îndeplinește toate cerințele minime de calificare;

- Societatea Comercială ASIGURARE REASIGURARE ARDAF — S.A. nu îndeplinește toate cerințele minime de calificare, respectiv nu este îndeplinită experiența similară minimă solicitată în secțiunea II art. B.4.1 pct. 6 din documentația de licitație, detaliată în anexa nr. 2 la hotărâre;

- Societatea Comercială ALLIANZ ȚIRIAC — S.A. nu îndeplinește toate cerințele minime de calificare, respectiv printre documentele depuse nu se regăsește confirmarea scrisă de la Comisia de Supraveghere a Asigurărilor privind obligativitatea de a nu avea sancțiuni pe anii 2001 și 2002 (nerespectându-se cerința din secțiunea II art. B.4.1 pct. 4 din documentația de licitație);

- Societatea Comercială ASTRA — S.A. nu îndeplinește toate cerințele minime de calificare, respectiv printre documentele depuse nu se regăsește lista cuprinzând reasiguratorii, cota procentuală de participare la risc și ratingul fiecărui reasigurator, precum și faptul că nu este îndeplinită experiența similară minimă solicitată în secțiunea II art. B.4.1 pct. 6; Comisia de licitație constată că ulterior desfășurării ședinței de licitație Societatea Comercială ASTRA — S.A. a depus la registratura Bursei Române de Mărfuri un document intitulat „Lista reasiguratorilor de pe programul de reasigurare ASTRA — S.A.“, după termenul permis de documentația de licitație;

- împotriva Hotărârii nr. 2 din 15 septembrie 2003 a Comisiei de licitație Societatea Comercială ARDAF — S.A. depune o contestație la Bursa Română de Mărfuri, înregistrată la data de 16 septembrie 2003, făcând precizarea că „la verificarea ratingului reasiguratorilor Comisia de licitație nu a fost în măsură să constate veridicitatea celor declarate de ofertanți, neutilizând în acest scop nici un raport al agenției de rating și nici o altă informație oficială în domeniu“, solicitând „suspendarea procedurii pentru atribuirea contractului de achiziție publică până la soluționarea contestației“;

- pe data de 17 septembrie 2003, în urma deliberării, Comisia de licitație a hotărât respingerea contestației, având în vedere următoarele motive:

- în secțiunea II pct. B.4.1 sunt prevăzute cerințele minime de calificare, orice cerință minimă care nu este îndeplinită de ofertant ducând automat la descalificarea acestuia;

- modalitatea de punctare prevăzută la pct. B.11.3.a) și la pct. B.11.3.b) demonstrează clar că orice candidat care nu a îndeplinit o cerință minimă nu are dreptul de a primi punctaj. Astfel, ofertantul Societatea Comercială ARDAF — S.A. nu a îndeplinit criteriul de calificare corespunzător experienței similare, și anume: „îndeplinirea și finalizarea în perioada 2000—2003 a unuia sau mai multor contracte pentru pachete de asigurări CASCO aeronave și răspunderi din activități aeronautice, la care valoarea de asigurare totală a fost de cel puțin 200.000.000 USD“, așa cum este prezentat și în anexa nr. 2 la Hotărârea nr. 2 din 15 septembrie 2003;

- referitor la ratingul reasiguratorilor, Comisia de licitație a luat notă despre considerațiile ofertantului ARDAF — S.A., numai aceasta având dreptul de a cunoaște informațiile conținute în documentele depuse de ofertanți și de a păstra confidențialitatea acestora;

- Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 2.006/2002 prevede că orice achiziție și vânzare de produse, efectuate de unitățile aflate în subordinea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, se vor asigura prin bursele de mărfuri — serviciile de asigurări ce fac obiectul acestei licitații sunt achiziționate din fonduri proprii ale Societății Comerciale TAROM — S.A., prin urmare se supun legislației în vigoare;

- caietul de sarcini a fost elaborat în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului finanțelor publice și al ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 1.013/873/2001 privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de servicii, care prevede:

- art. 4 lit. c): „[...] în concordanță cu necesitățile obiective ale autorității contractante și cu respectarea regulilor de bază precizate în documentația standard.“;

- pct. B.4.1 din secțiunea II a documentației standard: „[...] *Experiență similară — Autoritatea contractantă are dreptul de a stabili, ca cerință minimă, îndeplinirea și finalizarea, în ultimii 3 ani, a cel puțin unui contract care a avut ca obiect*

prestarea unor servicii similare și care a avut valoarea egală sau mai mare decât o valoare minimă impusă. Valoarea minimă impusă se precizează clar și nu poate depăși valoarea estimată a contractului de servicii care urmează să fie atribuit.”;

• dintre societățile participante la licitație, atât OMNIASIG — S.A., cât și ALLIANZ ȚIRIAC — S.A. îndeplinesc cerința minimă prevăzută în caietul de sarcini la experiența similară.

Din documentele și informațiile din dosarul cauzei nu s-a demonstrat caracterul anticoncurențial al desfășurării licitației sau al întocmirii documentației pentru elaborarea și prezentarea ofertei, deoarece aceasta a fost întocmită în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului finanțelor publice și al ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 1.013/873/2001,

DECIDE:

Art. 1. — În temeiul art. 46 alin. (2) din Legea concurenței nr. 21/1996, se respinge sesizarea formulată de către Societatea Comercială ARDAF — S.A., pe motiv că aspectul semnalat nu prezintă suficient temei de fapt și de drept pentru a justifica intervenția Consiliului Concurenței.

Art. 2. — Consiliul Concurenței își rezervă dreptul de a dispune efectuarea unei investigații în situația în care vor apărea elemente noi prin care se va demonstra caracterul anticoncurențial al desfășurării licitației.

Art. 3. — Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, pe cheltuiala Societății Comerciale ARDAF — S.A., în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 4. — Prezenta decizie intră în vigoare la data comunicării ei de către Secretariatul general al Consiliului Concurenței.

Art. 5. — Decizia poate fi atacată în termen de 30 de zile de la comunicare la Curtea de Apel București, Secția contencios administrativ.

Art. 6. — Prezenta decizie se transmite către Societatea Comercială ARDAF — S.A., prin împuternicit, SCPA Ștefănică, Osmani & Asociații
Str. Costache Negri nr. 1—5
Opera Center, et. 7
Sectorul 5, București.

Președintele Consiliului Concurenței,
Theodor Valentin Purcărea

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro